

ప్రముఖాంధ్ర

ప్రపంచ తెలుగుల మానస పత్రిక

ఆగస్ట్ 2013

సంపుటి : 19

224

సంచిక : 8

**భరవరులతో భరాతలం మునిగిపోతూంటి!!
మనుషులను చంపుకోనే మనుషులు పుడుతున్నారు!**

మనిషిని మనిషి సాపదువాంగా అరుమై తంటి! - అనే తమిళ సినిమా పాటపట్టి చాలా ఏళ్ళయింది. కానీ ఆ పాటలోని సత్యము కొన్నాళ్ళుగా ఋజు అవుతుంది. యాదవ కులంలో ముసలంపుట్టి నిశ్చయాత్మక బుద్ధి కోల్పోయి, అయుక్త మనస్సుతో, ద్వాపరయుగంలో తన్నుకులాడిన చరితం పునరావృతమవుతూనే ఉన్నది. ఇప్పటికాలంలో కక్షలూ, కార్పణ్యాలేకాకుండా, టెర్రిస్టులనీ, నక్సలిస్టులనీ, మావోయిస్టులనీ ఒక వంక వారి యిష్టులు వీరి కయిష్టులై, వీరి యిష్టులు వారి కయిష్టులై పరస్పర కావరంతో కలవరములు సృష్టించడం, చంపుకోవడం దినక్రమ దినచర్యగా పరిణమించింది.

ఓర్పు వంటిది తక్కు నరుడిం కొకటి ఎరుగదు అన్న తెలుగు కవి పానుగంటి పుస్తకమునంటిన మాటలు ఎవరి మనకము నంటలేదు. రత్నగర్భయైన భరతభూమిని జొచ్చిన పరాయివాళ్ళను, సిరిని మూటలు కట్టుకుని తనువుతో తీసుకునిపోతారా? ఎందులకింత భాగ్యముల్ కొల్లగొట్టుదురు? అందరు వచ్చి మా కటిథులై కడుపార భుజింపగరండు అని శత్రువుపై ఔదార్య, క్షమా, కరుణలొలికించిన రాజులూ, చక్రవర్తులైన పుణ్యభూమి మనది, ప్రేమ వాత్సల్యాల పెన్నిధి.

మెడచుట్టూ కపాలములను మాలగా వేసుకుని, భయంకరమైన కేశాలూ, కోరలూ ఘోర అరుపులతో పెనుబొబ్బిలిలా హాహాకారములు చేస్తూ, రెండు చేతిగోళ్ళనూ పైకెత్తి వస్తున్న అంగుళిమూలుడు, ఎదురుగా వస్తూన్న శాంతమూర్తి సిద్ధార్థుణ్ణి జూచి, ప్రశాన్తచిత్తంతో తిరిగిపోయిన (ప్ర) బుద్ధభూమి.

భయంకరమగు దండకారణ్యమున పచ్చినెత్తురు తాగే బందిపోటు దొంగల సంచార ప్రదేశమందు, పైసొక చిన్న కాషాయ ఖద్దరు తుండూ, నడుమనొక కాషాయపు కొల్లాయని గట్టి, చిరునవ్వుతో సంచారము చేస్తూన్న కంచీపరమాచార్య శ్రీశ్రీ చంద్రశేఖర సరస్వతీస్వామిని జూచి, బందిపోటులందరూ పరమ భక్తులుగా మారిపోయిన పవిత్ర భారతభూమి. ఇచ్చోట మనుష్యులను మనుష్యులే చంపుకుతినే నరరాప రాక్షసులు పుట్టారోరా యని ధరణివాపోతున్నది.

సిద్ధార్థునికి జ్ఞానోదయం కల్గించిన శాంతిధామంలో బాంబులు పెట్టి, బుగ్గి చేసిన సంఘటననుకని, పాలకులు, పౌరులూ తలలు దిండుకోవాల్సి వున్నది. మనుషులే మనుషులను చంపుకునే హీన దిగజారుడు స్థితికి దేశ పరిస్థితి వచ్చిందంటే ధరణీమాత ఎంతగా కుమిలి పోతున్నదో, సభ్య సమాజమనేది మనలో ఉంటే ఆలోచించాలి.

ధరణికి ఉన్న శ్వాస, ధరణీకులపై విశ్వాసముంచిన మనుష్యుల జీవన విలాసాలకు కావలసిన వన్నీ ప్రసాదిస్తూంది. ధారణ చేస్తుంది కాబట్టి పెద్దలు ధరణి అన్నారు. ధర్మమును భరతభూమి ధారణ చేస్తూన్నది. క్షమను, సత్యమును, ధర్మమును, నైతికతను, శీలమును, లేతమనసును, శాంతజీవనాన్ని, అహింసాతత్వాన్ని అలవరింప చేసుకున్నది.

కల్లాకపటములెరుగని మొగ్గలను గిల్లి తెంపుతావెందుకు? లేత నవ్వుల పువ్వులను నలిపి త్రుంచుతావెందుకు? ఈ భావనలనే జంధ్యాల పాపయ్య శాస్త్రిగారు “ఊలుదారాలతో గొంతు కురిబిగించి గుండెలోనుండి సూదులు గ్రుచ్చి గ్రుచ్చి ముడుచుకొందరు ముచ్చట ముడుల మమ్ము - అక్కటా దయలేని వారె యీ ఆడవారు” అంటూ ‘పుష్పవిలాపం’ అను కావ్యాన్నే వ్రాసారు. మనుష్యుల మనస్సులు సున్నితమైన మనసుకల లేత చిగురుటాకులవంటివి. మనవారు. చిటికెడంతటి క్రమ ఎంతటి పగనైనా చల్లార్చగలదనే విశ్వాసం మాదేనంటూ కవితాగానం చేసారు. ధరవరులతో ధరాలతము మునిగేట్టుందంటున్నారు. ధరయొక్క పూర్ణ రూపము ధరణి. ఈ ధరణిని బలిచక్రవర్తి నుంచి నారాయణుడు దానంగా పరిగ్రహించి, అధికార దాహం కల అసురుణ్ణి అధఃపాతాళానికి అణగత్రొక్కి, ధరణిని జీవకోటికి దారాదత్తం చేసాడు. రాజులు రాజసూయముల్లేసి అందినంతవరకూ ఆక్రమించి, ధర్మపాలనం చేసారు. బ్రాహ్మణులకు, పోదశకలోపాసకులైన ప్రజలకు దానం చేసారు. అసంఖ్యంగా గోవులను పోషించారు. భూములను, గోవులను, అగ్రహారము లను, కనక, రజిత, రత్నరాశులను దానం చేసారు. ఈ ధరణి మీద ధర్మమూ దానమే తక కాసులిచ్చి, క్రయం చేసేపనిలేదు. విక్రయించే పనిలేదు. వస్తువును వస్తువునిచ్చి కొనడమే తప్ప రొట్టెం చెల్లించే పనిలేదు. ఒక కొబ్బరికాయనిచ్చి వెచ్చములను తెచ్చుకోవచ్చు. బియ్యం, ధాన్యములనిచ్చి, ఇంటి ముంగిటకు వచ్చిన సామగ్రిని కొనుక్కోవచ్చు.

భూమి, గృహము, గోవు, పరిధాన్యములను కాయకూరలను పల్లెల్లో ఉచితముగానే పొందవచ్చు. ద్రవ్యము ఉద్యోగస్థులూ, వ్యాపారుల చేతుల మధ్యనే తిరుగుతుండేది. సామాన్యులకు డబ్బుతో పని ఉండేది కాదు. ఉన్నా దమ్మిటి, ఏగాణీ కానీ, అర్హణ, అణా, బేడా, పావలా, అర్ధరూపాయి, మించిపోతే, రూపాయతోనే క్రయవిక్రయాలు చేసేవారు. భరతభూమి రత్నగర్భ, ఆహార ధాన్యాల నుంచీ, బంగారు, వెండి, రత్న ఆభరణ ములను, ఔషధీనరకులు, సమస్తమూ భరత గర్భ యిచ్చింది. దోచుకున్నవారు దోచుకోగలిగినంత వరకూ దొంగిలించుకుని పోయి ననూ యిస్తూనే ఉన్నది. వేద విజ్ఞానాన్నిచ్చింది. అలాటి ధరణిలో ధరావూతకం పెరిగిపోతున్నందుకు ధరణీమాత హృదయం దహింపచేస్తున్నది. మనం మనుష్యులమనిపించుకోగలగాలంటే విజ్ఞతతో ఆలోచించాలి.

బుధజన విధేయుడు
- గోట్టి శ్రీరామరావు

Editor : GOTETI SRI RAMA RAO, Printed, Published & Owned by G.V.RAO, Associate Editor at GOTETI GRAPHICS, 16 (64), Thambiah Reddy Road, West Mambalam, Chennai - 33.
Phone : 91-44-24742091, 91-44-23716322, 91-44-24894145 - Tele Fax : 91-44-23716322
www.pramukhandhra.org/E.mail : pramukhandhra95@gmail.com
YEARLY SUBSCRIPTION : RS. 216/- PROMOTERS SUBSCRIPTION : RS. 2116/-

‘అప్పట్నుంచీ ఇప్పటివరకూ ప్రకాశం వంటి నాయకులున్నారా!’ ●● (అవినీతి అవినీతి చెప్పేవారిలో నీతిగల వారున్నారా?) ●●

సైమన్ కమిషన్ దమనకాండ స్ఫురణకు వస్తే వాళ్ళు గుగుర్పొడుస్తుంది. ప్రకాశం పంతులుగారు తమ ఆత్మకథను ‘నా జీవిత యాత్ర’ అనే పేర ఉన్నదన్నట్టుగా తెలుగువారికి అందించారు. భారతీయు కోర్కెల పట్ల బ్రిటిష్ వారు ఎంతకూ స్పందించలేదు. వారు నిరంకుశులు. 1928లో ఓ కమిషన్ భారతదేశానికి సైమన్ నేతృత్వంలో పంపాలని నిశ్చయించింది.

ఈ కమిషన్ రాక వల్ల ప్రయోజనమేమీ లేదనీ, దానిని బహిష్కరించాలనీ, వారు మద్రాసుకు చేరే రోజున మద్రాసులో పూర్తి హర్షాల్ నిర్వహించాలని అఖిల భారత కాంగ్రెస్ కమిటీ మోతీలాల్ నెహ్రూ ఆధిపత్యమున ఢిల్లీలో తీర్మానం చేసింది. అది తెలిసి మద్రాసులోని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం సి.ఆర్.పి.సి. 144 సెక్షన్ కింద సభలు, ఊరేగింపులు జరపరాదని ఆంక్షలు విధించింది.

దక్షిణ దేశానికి సంబంధించి ఈ బహిష్కరణోద్యమాన్ని ఆంధ్రప్రాంతంలో ప్రకాశం పంతులు, చెన్నపట్నంలో, దక్షిణాది నానివాసయ్యంగారు నాయకత్వం వహించి నడిపించారు. గుంటూరు నుంచి కొండావెంకటప్పయ్య వచ్చి ‘బాయ్ కాట్’ పూర్తిగా విజయవంతం చేయడానికి తోడ్పడ్డారు. సైమన్ కమిషన్ బొంబాయిలో దిగిన ఫిబ్రవరి 3న చెన్నపట్నంలో ఊరేగింపులు జరిపారు. ప్రకాశం పంతులు, శ్రీనివాసయ్యంగారు ఇందులో ప్రధానులు. మొదటిశ్రేణిలో శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఆయన అనుచరులైన స్వచ్ఛంద సేవకులు ముందు నడుస్తున్నారు. ‘చెన్నపట్టణ వాసులెన్నడూ చూడని అపరూప దృశ్యం’ అని ప్రకాశం తన ఆత్మకథలో వ్రాశారు. రెండవ శ్రేణిలో ప్రకాశం ఆయన అనుచరులు నడుస్తున్నారు. ఊరేగింపు జార్జి టౌన్ లో ఆరంభించారు. మౌంట్ రోడ్డు (ఇప్పుడు అన్నారై) గుండా మెరినాబీచ్ వరకు అంతా నడుస్తూ వచ్చారు.

పోలీస్ కమిషనర్ కన్స్టిగ్ హోమ్ రెండు బృందాలను పోలీసు బలంతో అడ్డుకున్నారు. వారిని లెక్క చెయ్యకుండా ముందడుగు వేయ దానికి ఎవరూ ప్రయత్నించలేదు. వెనక్కి వెళ్లిపోమని కన్స్టిగ్ హోమ్ నాయకులకు చేతితో సంజ్ఞ చేశారు. అటువంటి పరిస్థితు లకు అలవాటు లేని శ్రీనివాసయ్యంగారు తక్షణం నిశ్చలంగా ఆ ఆజ్ఞను పాటిస్తూ వెనక్కి తిరిగారు.

ప్రకాశం ఆధ్వర్యంలో జట్టువారు మాత్రం సముద్రతీరానికి వెళ్లి ఇసుకపర్రలో ఒక మీటింగ్ పెట్టారు. పోలీసుబలం నడిరోడ్డు మీద అలా నిలుపుచేయడం అన్యాయమనీ, ఇంకోసారి ఇలాజరిగితే ఎదురు తిరుగుతామనీ ప్రకాశం ఆ సభలో ఎలుగెత్తి చాటారు. దాదాపు వెయ్యిమంది దాకా అరెస్టుకు సిద్ధంగా ఉన్నారు. కాని అలా జరగలేదు. కాని కమిషన్ వారు చెన్నపట్నంలో మొదటిసారిగా అడుగుపెట్టిన రోజు హర్షా సంపూర్ణంగా జరిగింది.

సైమన్ కమిషన్ చెన్నపట్నం చేరిన రోజు- ఫిబ్రవరి నెలాఖరు- పట్నంలో హర్షా బ్రహ్మాండంగా జరిగింది. కమిషన్ వెళ్లిన చోటల్లా ప్రజలు నల్లజెండాలు ప్రదర్శించారు. ఒక్కొక్కచోట అమితోత్సాహంతో వున్న యువకులు నల్లజెండాలు సరీజాన్ సైమన్ కారులోకి విసిరేశారు.

అయితే ఎందుకో చెన్నపట్నంలో చేడ్వమనుకున్న హర్షాలు జరుపకూడదని తర్వాత కాంగ్రెస్ కమిటీ తీర్మానించింది. ఎటువంటి ఉద్రిక్త పరిస్థితుల్లోనయినా వెనుకంజ వెయ్యడమనేది ఎరుగని ధీరుడు ప్రకాశం. మొదట నిర్ణయించిన విధంగా హర్షా జరపడానికి ప్రకాశం సిద్ధపడ్డారు. మదరాసు పౌరులకు విన్నవిస్తూ ఓ ప్రకటన కూడా చేసారు.

ఇది స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో వీరోచితమైన పిలుపు. ప్రకాశం ఇచ్చిన పిలుపునకు ఆనాడు చెన్నపట్టణ ప్రజలు ఉప్పేత్తున తరంగాలలా పైకి లేచారు. వ్యాపారాలను

1928 ఫిబ్రవరి 3న సైమన్ కమిషన్ వారు బొంబాయిలో ఓడ దిగారు. ఇది 85 సంవత్సరాలు నిండిన సంఘటన. మద్రాసు హైకోర్టు సమీపంలో ప్రకాశం పంతులు విగ్రహం ఇప్పటికీ మనకు స్ఫూర్తిదాయం. స్వరాజ్య పత్రిక స్థాపించి, దాని కోసం తన యావదాస్తిని యజ్ఞానికి సమిధల్లా లర్పణ చేసిన అసాధారణ త్యాగమూర్తి, స్వాతంత్ర్య యోధుడు టంగుటూరి ప్రకాశం. లకళంక రాజకీయవేత్త, భీరుడు. స్వాల్పతం సర్వస్వమూ దేశానికి లర్పణం చేసాడు.

బండ్ చేసి పురవిధుల్లోకి గుంపుల్లా ముందుకొచ్చారు. పదిమైళ్ల పొడుగు, పదిమైళ్ల వెడల్పు గల చెన్న పట్టణం వీధులన్నీ జనసందోహంతో నిండిపోయాయి.

అప్పట్లో చెన్నపట్టణంలో చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్ కె.కె. పండాల్. ఆయన బారిష్టర్ పూర్తి చేసిన తర్వాత ప్రకాశం వద్ద జూనియర్ గా పనిచేశారు. న్యాయవాద వృత్తి వదలి ఆయన ప్రభుత్వోద్యోగంలో చేరారు. అడ్వకేట్ గా రాణించలేనేమోననే భయంతో ఆయన ప్రభుత్వంలో చేరాడని ప్రకాశం అంటారు. ఆ రోజుల్లో చెన్న

పట్టణానికి చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్ అనేది పెద్ద ఉద్యోగం. శాంతి భద్రతల పరిరక్షణ ఆయన బాధ్యత. పోలీసు బందోబస్తు, మిలి టరీ బలగాలు ఆ రోజు ముమ్మరంగా చెన్న పట్టణాన్ని కారుమేపుల్లా కమ్మి వేశాయి.

ఉదయం 11 గంటల సమయం. ప్రకా శం కార్లో బయలుదేరి హర్షాల్ ఎలా జరుగు తోందో స్వయంగా పరిశీలించడానికి వెళ్లారు. సెనేట్ హాపుస్ వద్ద పోలీసులు ఆయనను అడ్డగించారు. వెనక్కి తిరిగి మౌంట్ రోడ్డు వెళ్ళగా ఆ రాస్తా కూడా పోలీసులు మూసేశారు. ఎగ్మార్ట్ మీదుగా కలప అడితీల వరకూ వెళ్లి అక్కడ నుండి జార్జిటౌన్ వెళ్దామని ఫ్లవర్ బజారు వీధి వరకు పోలీసులు అటకా యించారు. ఆయన ఆగలేదు. కారు దిగి కాలి నడకన ప్రకాశం హైకోర్టు వైపు నడిచారు.

అక్కడ అల్లర్లు జరుగుతున్నాయి. కొందరు దుండగులు బ్రాడ్వేలో కొన్ని దుకాణాల అద్దాలు పగలగొట్టారు. హైకోర్టు ఆవరణలోని సోలిసిటర్ కారుకు నిప్పు అంటించారు. ఉద్రిక్త వాతావరణం నెలకొన్నది. చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్ పండాల్ సంఘటనా స్థలానికి హుటాహుటీన చేరుకున్నారు. మంచిచెడులు విచారించకుండా కాల్పులు జరపడానికి ఆర్డరు చేశాడు. ఒక యూరోపియన్ హైకోర్టు జడ్జి సలహా మేరకు ఆయన అలా ఉత్తరువు జారీ చేశాడు. ప్యారిస్ కార్నర్ వద్ద రోడ్డు మధ్యలో ఒక స్థూలకాయుడు చనిపోయాడు. గుంపులు చెల్లాచెదురుగా పారిపోయాయి. అక్కడికి చేరుకోవడానికి వీలులేకుండా రోడ్లన్నీ పోలీసులు మూసివేశారు. అలాంటి సమయంలో ప్రకాశం ఒక కార్డన్ దగ్గరకెళ్లి, చనిపోయిన వ్యక్తిని చూడటానికి దారి యివ్వమని కోరారు. ఆయన వీలులేదన్నాడు. ‘మీరు బలవంతంగా వెళ్లదలిస్తే మేము కాల్పులనిపిస్తుంది అన్నాడు తెల్లవాడు. అయినా ప్రకాశం గారి అడుగు ముందుకే పడింది. ఆ ప్రక్కన గుంపులో వున్న ఒక మహ్మదీయ యువకుడు- ‘ధైర్యం ఉంటే కాల్పు. మేమంతా ఆయన వెనుక సిద్ధంగా ఉన్నాం, ఆయన ఎవరో నీకు తెలియదల్లే ఉంది! సింహం’ అని అరిచాడు. కొద్దిక్షణాల తర్వాత వాడు తప్పు కొని దారిఇచ్చాడు. దయచేసి అల్లరి చేయవద్దని ప్రాధేయపడ్డాడు. గుంపును శాంతంగా ఉండమని ప్రకాశం కోరారు. దారుణమైన ప్రమాదాన్ని తన గుండె నెదురెద్ది రక్షించిన సింహాధీరుడు ప్రకాశం. అందుకే ఆయన ఒక్కడే ఆంధ్రకేసరిగా నిలిచాడు. ●

ఎందరెందరు

మహానుభావులైననూ నీ ముందు బంటులేనయి!
విడుకొండలవాడ విడేడు జగముల టేడా

ఎంత మాత్రమున ఎవ్వరు తలచిన/
అంతమాత్రమే శ్రీ విభుని కరుణ॥
'అన్యధా శరణం నాస్తి' యని నిను
శరణు శరణు అని
మోకరిల్లిన వారే ఈ పెద్దలెల్లరు!!

జనహితాల్ నెహ్రూ

లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి

ఇందిరాగాంధీ

ఎన్ టి రామారావు

రాజీవ్ గాంధీ

అబ్దుల్ కలాం

మన్మోహన్ సింగ్

అద్వానీ

రతన్ టాటా

చక్రపాణి

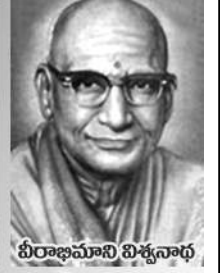
నాగిరెడ్డి

కొడవటిగంటి

దాసు

పిరాభరణి విశ్వనాథ

చెన్నయేని ప్రపంచ పటంలో చూపింది!

'చందమామ' గురించి ఎంత చెప్పినా కొంతే అవుతుంది

తాళభైరవిలోని మాంత్రికుని మాయామహల్ వోలె నిజమైన మహల్స్ (భవనాలను) నిర్మింపచేసిన ఘనత 'చందమామ'దే. యావత్వవదపళనిలోనూ అంతటి ఉన్నత భవనములు లేనేలేవు. యావదాసియా ఖండంలోనూ అంతటి అధునాతన ముద్రణాయంత్రాలు లేనేలేవు. పాతాళభైరవిలోని మాయామహల్లా అన్నీ వెళ్ళిపోయాయి.

'చందమామ'కు ముందుగానీ తరువాత గానీ అలాటి శిష్టవిశిష్ట పత్రిక రాలేదు.

అప్పటి ఆంధ్రపత్రిక అప్పటి కృష్ణాపత్రిక అప్పటి భారతి

-వంటి తెలుగు ఒరవడి ఒరిపిడి భావాలు గల పత్రికలు రావు కాబట్టి ఒక్కసారికి మరొక్కసారి అన్నదే శ్రేయోభిలాషి నాగిరెడ్డిని, ఒకే ఊపిరితిత్తితో తెలుగు కథ, నవలా, పత్రిక తెలుగు సినిమాలకు ఊపిరిపోసిన చక్రపాణిని తలచుకుందాం.

తెలుగు సంస్కృతికి ప్రతీకగా పుట్టిన పత్రికలను పాఠకులు విస్మరించరు. భారతీయ సనాతన సంప్రదాయానికి చక్రపాణి మానసపుత్రిక, బి.నాగిరెడ్డి పిల్లల పత్రిక... చందమామ! చందమామ చదవకుండా ఏ తెలుగు పిల్లాడూ పెరిగి పెద్దవలేదు, ఉన్నట్టుండి ఏ బ్రహ్మరాక్షసుడిగానో మారిపోయేంత ఒట్టు పెట్టి చెబుతున్నా.

చందమామ కథలోలాగే చందమామ పత్రిక పుట్టుక వెనుకా చిత్రమైన మలుపు లున్నాయి. 1934లో తన ఇరవై ఆరేళ్ల వయస్సులో చక్రపాణికి క్షయ సోకింది. చికిత్స నిమిత్తం మదనపల్లిలోని శానిటోరియంలో చేరారు. పక్కమంచంలోని బెంగాలీ బాబుతో ఆయనకు పరిచయమైంది. తనకొచ్చిన హిందీతో ఆయన్నుంచి బెంగాలీ నేర్చుకున్నారు. ఒక ఊపిరితిత్తి తొలగించిన తర్వాత, చక్రపాణి ఆసుపత్రి నుంచి డిశ్చార్జ్ అయ్యారు. అయినా బెంగాలీబాబుతో పరిచయం కొనసాగింది. కలకత్తా నుండి బెంగాలీ పుస్తకాలు ఆ వంగబాబు పంపేవారు. వాటిల్లోని పిల్లల పత్రికలు చక్రపాణిని ఆకర్షించాయి. ఒకరోజు తమ ఇంటికొచ్చిన కొడవటిగంటి కుటుంబ రావుతో "ఇలాంటి పత్రికలు తెలుగులో ఎందుకు లేవు? ఎవరైనా ప్రారంభిస్తే బాగుండును" అన్నారు. 'చందమామ' పేరు కూడా ఆయనే ప్రస్తావించారు. అలా 1935లో పత్రికకు బీజం పడినా ఆర్థికస్థోమత లేకపోవడం వల్ల ఆలోచన రూపం దాల్చలేదు.

గాంధీవం లాంటి ఈ ఆలోచన కిందికి దిగాలంటే, అక్కడెక్కడో ప్రింటింగ్ ప్రెస్లో ఉన్న బి. నాగిరెడ్డి రావాలి. తగిన రంగం ఆ 'బెంగాలీ' సిద్ధం చేసింది. ఈలోగా చక్రపాణికి వంగసాహిత్యం బాగా పట్టుబడింది. 'దేవదాసు' సహా శరత్ నవలల్ని తెలుగులోకి అనువదించడం మొదలుపెట్టారు. వీటిని అచ్చువేయడానికి బి.ఎన్.కె. ప్రెస్ కు వెళ్లారు. అదిగో, అక్కడ చక్రపాణి - నాగిరెడ్డి చారిత్రక స్నేహానికి పునాది పడింది. ఇంకేం, ఆలోచన కార్యరూపం దాల్చింది. ఆకాశంలోని చందమామకు తోడుగా అవని 'చందమామ' 1947 జూలైలో జన్మించింది.

అన్ని భాషలలోనూ చందమామ ప్ర'భావం' తెలుగే!

ఏకకాలంలో తెలుగు, తమిళ (అంబులిమామ) భాషల్లో ఆరువేల కాపీలతో ఆరణాల వెలతో ప్రారంభమైన చందమామ మరుసటి నెలలోనే ఇరవై వేల కాపీలు అమ్ముడవోయింది. హిందీ, కన్నడ, మలయాళం, మరాఠీ, గుజరాతీలకు

విస్తరించింది. ఒరియా, అస్సామీ, బెంగాలీ, ఇంగ్లీష్ మొత్తం 16 భాషల పాఠకులను పలకరించింది. ఎన్నింటో వచ్చినా, దాని హృదయం మాత్రం తెలుగే. ముందుగా తెలుగు చందమామ రూపొందేది. అవే కథలను మిగతా భాషల్లో అనువాదం చేయించి, అవే బొమ్మలతో మరుసటి నెల విడుదల చేసేవారు. పదమూడు భాషల్లో ఆ కథలన్నీ రావడం ప్రపంచ బాల సాహిత్య చరిత్రలోనే అపూర్వమైన విషయం.

తోకచుక్క ప్రభంజనం

చందమామ అంటేనే జానపదాలకు ప్రసిద్ధి. ఈ జానపదాల సృష్టికర్త దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం కావడం కూడా 'కథ'లో కీలకమే. ప్రారంభం నుండి విచిత్ర కవలలు, అపూర్వసౌధం, రత్నకిరీటం, శబ్దవేది వంటి జానపద సీరియళ్లు పిల్లల్ని పెద్దల్ని అలరించాయి. వీటి రచయిత రాజారావు! ఆయన ఆకస్మిక మరణంతో, ఆయన స్థానాన్ని భర్తీ చేయాల్సిన బాధ్యత సంపాదకవర్గంలోని దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం మీదపడింది. అంతవరకూ ఆయనకు అలాంటి రచనలు చేసిన అనుభవం లేదు. కానీ ఆదేశించింది చక్రపాణి! చిత్రకారుడు 'చిత్రా'తో దాసరి ఈ సంగతి చర్చించారు. చిత్రా కొన్ని బొమ్మలు వేశారు. వాటి ఆధారంగా మొట్టమొదటి రంగు బొమ్మల సీరియల్ 'తోకచుక్క' 1954 జనవరి సంచికలో ప్రారంభమైంది.

'... కుండలినీ ద్వీపరాజు చిత్రసేనుడు ప్రజలను సుఖండా ఉండాలని పన్నులు చాలావరకు తగ్గించడంతో ధనాగారం వట్టిపోయింది. దాన్ని నింపడానికి సేనాపతి సమరసేనుడు సైన్యాన్ని సమాయత్తపరచి ఇతర దీవులమీదికి దండయాత్రకు బయలుదేరాడు. అంతలో దక్షిణ దిక్కున తోకచుక్క కనపడింది. 'అశుభం అశుభం... ప్రయాణం ఆపండి' అంటూ అరిచాడు అస్తాన దైవజ్ఞుడు. సమరసేనుడు దాన్ని మూఢనమ్మకంగా కొట్టిపడేశాడు. అతని ఆజ్ఞానుసారం దక్షిణ దిశను వెలసిన తోకచుక్క వైపు చూసుకుంటూ, ఓడల్ని ఆ దిక్కుకే గబగబా సాగిపోయినై.. మూఢనమ్మకాన్ని ఎదిరించి, మాయలు, మంత్రాలను మట్టికరిపించి, మానవశక్తి సాధించిన విజయం ఈ కథ! పద్దెనిమిది మాసాలపాటు సాగిన ఈ సీరియల్తో 1954కు ముందు లక్ష ఉన్న చందమామ సర్కులేషన్ రెట్టింపైంది. తర్వాత దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం వెనుతిరిగి చూడలేదు. దాసరి సుబ్రహ్మణ్యంను షార్ట్ కట్గా 'దాసు' అనేవారు. కథలు కంపోజుచేసే కథకుడు 'దాసు'గారిని సశేషం అన్నారు కదా! వచ్చే సంచికలో కథలా ఉంటుంది అని అడిగితే నాకు మాత్రం ఏం తెలుసు. కంపోజ్ చేసేప్పుడు చదువు అన్నారు. ముగ్గురు మాంత్రికులు, కంచుకోట, జ్వాలా దీపం, రాకాసి లోయ, పాతాళ దుర్గం, రాతిరథం, యక్షపర్వతం, మాయాసరోవరం, భల్లూక మాంత్రికుడు వంటి అణిముత్యాలు రాశారు. ఆకట్టుకునే కథ, ఉత్కంఠ భరిత సస్పెన్స్, అందమైన రంగుల బొమ్మలు, ఈ సీరియల్స్ విజయానికి కారణాలు.

(తరువాయి 7వ పేజీలో)

SRI RAJARAMESWARARI JEWELLERY

The Oldest Jewellery Shop in Pondy Bazaar

81, Pondy Bazar, T. Nagar, Chennai - 600 017.

Phones : 28152387, 28154653

**The Purest Treasurer Mortal Times
Afford is Spotless Reputation**

సృష్టికర్త సుహృదయ్యుడు! మనిషి కృతఘ్నుడు! కేదారి నాథ్ ఆగ్రహస్థి మనమే కల్పించాం!

అలకంద నది వద్దనున్న ధారాదేవి ఆలయాన్ని పడగొట్టిన పాపం ఊరక పోలేదు!

కనురెప్పలు రెండిటినీ, సువిశాలమైన రెక్కల్లా మార్చి, మనిషిని ఏవేవో లోకాలకు తరలించుకు పోతూంది భ్రమ. అక్కడి భావాలు, అనుభవాలు, దృశ్యాలు, శబ్దాలు, రంగుల హంగులే కాదు. శుభాలు, అశుభాలు, సుఖాలు, దుఃఖాలు, సలాపాలు, విలాపాలు, అన్నీ ఇన్నీ ఎన్నో చెప్పలేనివి.

చుక్కల, నీటి దుప్పటి ముసుంగున ప్రాణులు రాత్రివేళలన్! చక్కని నిద్రపుచ్చి తొలి సంజల మేలు పసిండి మండువా! రెక్కలను మెల్లమెల్లగా తెరచి, అందరినీ చల్లగా కాచేది సృష్టి, సృష్టికర్తే!

మనం సృష్టికర్త కన్నా అధికలముకాము. ప్రతిసృష్టి చేయగల విశ్వామిత్రులము కాము. ఆయన వలె త్రిశంకు స్వర్గంలో ప్రాణికోటిని నిలబెట్టి పాచికలాడలేము.

ఉదయాన్నే బాలికగా, మధ్యాహ్నం యవ్వనవతిగా, సాయంత్రం మాతృమూర్తిగా దర్శనమిచ్చే తల్లి ధారాదేవి ఆలయం ఉంది. శ్రీనగర్ రుద్ర ప్రయాగ దారిలో అలకనందా నది ప్రక్కన ఉన్న కొండమీద ఈ ధారాదేవి ఆలయం ఉన్నది. ఈ దేవతాలయమును దేవభూమి క్షేత్రపాలకురాలిగా, అక్కడి గ్రామీణులు విశ్వసిస్తారు. అక్కడ అలకనందాపై, హైడ్రోపవర్ ప్రాజెక్టు నిర్మించడానికి, ఆంధ్రదేశానికి చెందిన జలవిద్యుత్తు ప్రాజెక్టులు నిర్మించే సంస్థ నిర్మాణ పనుల్ను ప్రారంభించింది. ఈ నిర్మాణంలో ధారాదేవి ఆలయం యావత్తు మునిగిపోవడం ఖాయం. అక్కడ ఆలయ దేవతకు అర్చనపాద్యులులిచ్చే మహిళలంతా ఈ విధ్వంసం జరుగకూడదనీ, మహా ప్రళయం వస్తుందనీ ఉడ్డమూర్తి చేసారు. ఆ ఉడ్డమూర్తి మన ప్రాజెక్టు నిర్మాణకులు

భాతరు చేయలేదు. ధారాదేవి విగ్రహాన్ని తొలగించారు. తొలగించే ముందు ఆ తల్లికి పూజలు చేయలేదు, పునస్సారాలు చేయలేదు. నిరాఘటంగా, సామాన్యుల భవనాల్ని కూల్చివేసినట్టు కూల్చివేసారు. ఆ గ్రామస్థుల విశ్వాసం నిజమైంది. అలకనంద ఆగ్రహించి విరుచుకుపడింది. కొల్లగొట్టిన కొండరాళ్లను బూడిదను సహితమూ, వరదల వెల్లువలై కేదారి నాథ్ వరకూ పారింపచేసింది. ఘోరప్రమాదంలో వేనకు వేలమంది అమాయకులు బలయ్యారు. **జాగ్రత్త సుమీ!**

రేపు రామసేతువును కొల్లగొడితే ఇలాటి ఘోరమే జరగవచ్చు. (సశేషం)

(6వ పేజీ తరవాయి)

రచయితల కర్మాగారం చందమామ

చందమామ ఎడిటోరియల్ బోర్డులో మొదట్లో రాజారావు, ముద్దా విశ్వనాథం, రంగారావు, బైరాగి ఉండేవారు. అనంతరం దాసరి సుబ్రహ్మణ్యం, కొడవటిగంటి కుటుంబరావు చేరారు. చందమామలో కథలు ఎన్నిక చేసే విధానం విభిన్నంగా ఉండేది ఎంత పెద్ద రచయిత పంపినా దాన్ని చందమామ సూత్రం మేరకు తిరగరాయాల్సిందే. అందుకే ప్రతి కథా సరళ పదాలతో, ఒకే కైలిలో ఉండి పిల్లలను ఆకట్టుకునేవి. కొత్తగా రాసేవారు ఎలాంటి కథ పంపినా అందులో ఏదైనా పాయింటు నచ్చితే, మొత్తం కథను, పాత్రలతో సహా మార్చి రాసేవారు. చందమామతో వెలుగులోకి వచ్చిన రచయితలు లెక్కలేనంతమంది! కృష్ణశాస్త్రి, చలం, చింతా దీక్షితులు, శ్రీశ్రీ, ఏటూకూరి వెంటక నర్సయ్య, విద్వాన్ విశ్వం, ఆలూరి బైరాగి, పాలంకి వెంకట రామచంద్రమూర్తి వంటి వాళ్ల రచనలు కూడా తొలిసాళ్లలో చందమామలో చోటుచేసుకున్నాయి.

చిత్రకారుల్ని పుట్టించింది చందమామ!

సహజత్వం ఉట్టిపడే చూపు తిప్పాకోనీయిని బొమ్మలు చందమామ ప్రత్యేకత. పురాణపురుషులంటే ఇలానే ఉంటారన్నట్టు రూపకల్పన చేసిన చిత్ర శంకర్ (కె.సి. శివశంకరన్), చిత్రా (టి.వి. రాఘవన్) కుంచెతో పంచ రంగులను సమర్థవంతంగా మేళవించి, కళ్లకు ఆహ్లాదాన్ని ఆవిష్కరించారు ఎం.టి.వి. ఆచార్య. ప్రాచీన సాహిత్యాన్ని ఆకళింపు చేసుకుని తన కుంచెకు సాహితీ సౌరభాలద్విన ఉత్పృష్టమైన చిత్రకారుడు వడ్డాది పాపయ్య 'పహా' పేరుతో వేసిన ఈయన ముఖ చిత్రాలు లేకుండా చందమామ వచ్చేవి కావు. వీరంతా చందమామ కోసమే జన్మించారా అనిపించేంతటి ప్రతిభా వంతులు. ఇంకా 'జయ' (నాగేశ్వరరావు), రాజి (ఎం.కె. భాషా), 'శక్తిదాస్' (సి.వెంకట రావు) మొదలైన చిత్రకారులు తమ ప్రతిభతో చందమామను ప్రకాశింపజేశారు.

1975 సెప్టెంబర్ లో తాను మరణించేవరకూ చక్రపాణి చందమామకు సంపాదకులు. అనంతరం ఆ బాధ్యత వహించింది బి. విశ్వనాథరెడ్డి. 'కినిమా' పత్రిక మూసేసిన అనంతరం 1955 ఏప్రిల్ లో చేరినప్పటి నుంచీ చనిపోయేదాకా (1980) కొడవటిగంటి కుటుంబరావు చందమామలోనే ఉన్నారు. ఆయన చేరిన తర్వాత చందమామ భాషలోనూ, బొమ్మల్లోనూ, లే అవుట్ లోనూ చాలా మార్పు తెచ్చారు. ఆయన పర్యవేక్షణలో అరేబియన్ నైట్స్, గలివర్, మార్కోపోలో యాత్రలు, షేక్స్పియర్ నాటకాల వంటి ప్రపంచ సాహిత్యమంతా చందమామలో అందంగా ఒదిగిపోయింది. ఈసపు కథలు, పంచతంత్ర కథలు, వైసా నీతి కథలు, రామతీర్థ కథలు ప్రేరణగా చందమామలో ఒక్కపేజీ కథలు చాలా కాలం కుటుంబరావు రాశారు. 1955 సెప్టెంబర్ లో 'మహామంత్రి మనో వ్యాధి' అనే మూల బేతాళ కథను వేశారు. మూల బేతాళ కథల్లో కేవలం మూడు మాత్రమే ప్రచురణ యోగ్యంగా వున్నాయి. కానీ వందల కల్పిత బేతాళ కథలు రాశారు. ఫలితంగా చందమామ ఏ పత్రికా అనుకరించలేనంత ఆకాశమంతటి ఎత్తుకు ఎదిగింది.

చందమామకు ఉపగ్రహాలు

పాతతరం అంతరిస్తున్న కొద్దీ కొత్తనీరును చేర్చుతూ పత్రిక గమనంలో తేడా రాకుండా చూసుకున్న విశ్వనాథరెడ్డి పాత్రా తక్కువేమీ కాదు. 1985 నాటికి సర్క్యులేషన్ 13 భాషల్లో తొమ్మిది లక్షల ప్రతులను దాటింది. ఒక సర్వే ప్రకారం ప్రతి వందమంది భారతీయుల్లో ఒకరు చందమామ చదివేవారు. చందమామ కంటే ముందు తెలుగులో 15 పిల్లల పత్రికలుండేవి. వాటిల్లో బాల పత్రిక ముందుగా వచ్చింది. బాపు రమణల జంటను ఆ పత్రికే తెచ్చింది. నేనూ 'బాల'లో రచనల్ను చేసాను. వీటిల్లో చందమామ దేనికి అనుకరణ కాదు. కథల పుస్తకం పిల్లవాడి నోటపుస్తకం సైజులో ఉంటే, వాడికి దగ్గర అవుతుందనేది చక్రపాణి నిర్దిష్టాభిప్రాయం. చందమామ తర్వాత 120 పిల్లల పత్రికలు వెలువడ్డాయి. ఇందులోనివన్నీ చందమామను అనుకరించినవే.

బలం చేతుల్ని, భయం, పెరికి, పెశాచ, సర్వదోషాలను నివారించే

నరసింహ స్వామి ఉంగరం

ధర రూ. 400/- మాత్రమే Narasimha Swamy Ring

సర్వగా, బక్ష్యవల్లగా ఉన్నవారు, ప్రతి విషయానికి భయపడేవారు ఈ ఉంగరాన్ని ధరిస్తే బలం, ధైర్యం కలుగుతుంది. ఈ ఉంగరం ధరించడం వల్ల కారాగారవాసం, దాష్ట్యం వంటివి నిర్మూలించబడతాయి. ప్రవక్షితునికి రక్షణ నిచ్చిన ఈ స్వామి, ఈ ఉంగరం ధరించిన వాళ్లకు సర్వకాల సర్వావస్థల్లోనూ తోడునడక కాపాడుతాడు. ప్రతి రోజు "ఓం శ్రీం హ్రీం శ్రీం వం శ్రీ వృంసామ స్వామి దేవతాభ్యో నమః" అనే మంత్రాన్ని పఠించి, ఈ ఉంగరాన్ని తాకితే వారికి ఎదురవేది ఉండదు. చేతబడి, బాణామతి, లిద్దంగి, దృష్టి, సమైక్యత, వశీకరణం ద్వారా కలిగే దోషాలను జప్త నివారిస్తుంది. బుద్ధిమాంధ్యం వున్నవారు, చురుకుదనం లేనివారు, చదువులో అంతగా రాణించని విద్యార్థులు, జప్తహా మేదడు ఎదుగుదల సరిగా లేక తెలివితేటలు కరువైన వ్యక్తులు ఈ ఉంగరాన్ని ధరించినట్లయితే అన్ని శుభాలే కలుగుతాయి. ఉగ్ర నక్షత్రజాతకులైన శతశపా, అరుద్రా, జ్యేష్ఠా, స్వాతి, విశాఖ, పూర్వాషాద్ర వారు తమ నక్షత్రానికి ప్రతీకైన ఈ నరసింహస్వామి ఉంగరాన్ని ధరిస్తే కార్యసిద్ధి కలుగుతుంది. సర్వశాపాలు, సర్వదోషాలు, కుజదోషాలు వున్నవారు ఈ ఉంగరం ధరించడంవల్ల ఈ దోషాల ప్రభావం ఉండదు. జన్మతః జాతకంలోని మూడవ ఇంటిలో శుభ్రభూం ఉండేవాళ్లకు ధైర్యం ఉండదు. ఇటువంటి వారు ఈ ఉంగరాన్ని ధరించినట్లయితే వాళ్లకు మంచి ధైర్యం లభిస్తుంది. వాతరోగాలున్నవారు, ఉన్నదము, పిచ్చి వంటి అవలక్షణాలున్నవారు ఈ ఉంగరాన్ని ధరించడం మంచిది. అంటే వాతంవల్ల వచ్చే కండర, మృదయ వ్యాధులు దీనితో నిర్మూలించబడతాయి. ఇంట్లో ముగ్గురికి రావాలదశ నిదుర్లున్నవారు వారు ఈ ఉంగరం ధరిస్తే శుభాదులు పొందుతారు. తులారాశిలో రవి ఉన్న వ్యక్తులు దీనిని ధరించడంవల్ల తండ్రితరపు అన్ని లభించడమేకాక, తండ్రితో సఖ్యత ఏర్పడుతుంది. రావూపు శుక్రనితో కన్య మధురరాశిలో ఉంటే పితాచ పేదలుంటాయి. అంటే వీళ్లకు వేదకలలు, ఎవ్వరూ చూడలేనటువంటి దృశ్యాలు కన్పిస్తుంటాయి. వీటిని నివారించడానికి ఈ ఉంగరాన్ని ధరించడం మంచిది. **రైచుల్స్ బ్యూటీఫుల్ సన్స్ ఫౌన్డ్రీ**

పై పవిత్ర సామగ్రి కాపగిలినా మత ఫిట్ చేసి మీ లెక్క తెలియజేస్తే, పూజ చేసి, పావన భావన మేమే ధరించి వి.వి.పిల్ల రామ వంశరం. మీరు పావన మృత్యు సైన్ తెలిసిన అపొంత మాత్రం కట్టి పూజితే కీమత్ వచ్చు.

ESTD. 1975 09840259871, 04424837505

BAKHTHIDAY PAVITHRA SAAMAGRI PARISODHANA NILAYAM
Balabharathi Nilayam, Post Box No. 2645, New No. 49
Rangapuram Main Road, Kodambakkam, Chennai - 600024
www.bakhtidday.blogspot.com; www.indiamart.com/bakhtidday-pavithra

ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలను జరిపే వారెందరో ఉన్నారు!

ప్రపంచ తెలుగు రచయితల మహాసభలు జరిపే సత్తా కృష్ణా జిల్లా పత్రికా రచయితల సంఘానికే ఉన్నదన్నది సత్యం!!!

తిరుపతి వేంకట కవుల 'పాండవోద్యోగ విజయం' నాటకాన్ని మూడు వందల తెలుగు పద్యాలతో రసరమ్యంగా ప్రదర్శిస్తారు. సీట్లు నిండి గట్లపై కూర్చుని చూచే అసంఖ్యాక జనుల్ని ఆనందసందోహాలుగా చేయడానికి, ఇద్దరు కృష్ణులు, ఇద్దరు అర్జునులు పాత్రధారులుంటేనే నాటకం రక్తి కట్టేది.

మరి- ప్రపంచ తెలుగు రచయితల మహాసభలను మూడవసారి జరిపే ఖలేజా ఉన్నవారు కృష్ణాజిల్లా తెలుగు రచయితల సంఘంవారు ఒకటి, రెండు మహాసభల్లో తెలుగు సాహిత్య పసిడి పసను చూపారంటే కృష్ణపాత్రధారులైన ఒకరు మండలి బుద్ధప్రసాద్, రెండవవారు యార్లగడ్డ లక్ష్మీప్రసాద్ గారలు, రంగక్షేత్రార్జునులైన సంఘాధ్యక్షులు గుత్తికొండ నుబ్బారావు, కార్యదర్శి డా॥ జి.వి. పూర్ణచంద్ లు అని చెప్పడంలో అందమే తక్కు అతిశయోక్తి లేదు.

సభలు యెలా జరపాలి, యెవరెవరిని పిలవాలి, ఏయే అంశాలపై ప్రధాన సదస్సులు జరపాలి అనే పాఠ్య ప్రణాళికను ఆరుమాసాల ముందునుంచీ తయారు చేసుకుంటారు. ప్రఖ్యాత చలనచిత్ర దర్శకుడు కె.వి. రెడ్డిలా స్క్రిప్టును తయారుచేసుకుంటారు. ఇదివారి ప్రత్యేకత. వారికొక్కరికే దక్కే ప్రత్యేకతయని గత మహాసభలు ధ్రువీకరించాయ్. 2013వ సంవత్సరం సెప్టెంబర్ 20, 21,

22 శుక్ర, శని ఆదివారములు ప్రతినిధులకు కలిసినచ్చేలా ఎప్పటివలెనే విజయవాడలోని మహాత్మాగాంధీ రోడ్లోని శ్రీ శేషసాయి కల్యాణమండపంలో,

“సాహిత్యం, సమాజం, యువత”కు ప్రేరణ యిచ్చే రీతిలో ఎప్పటివలెనే రూ. 300లు ప్రతినిధి రుసుముకు (ధరలు పెరిగినా) ముప్పొద్దులూ ఉపాహార, పూర్ణాహారముల

అతిథ్యంతోబాటు జ్ఞాపిక, ధ్రువపత్ర మర్గాదలకు లోటురాకుండా నిర్ణయించడం బహుశాద్ సాధకమైన సేవాభాషిషయం. ఈ 3వ ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల కార్య-క్రమ - వర్గంలో దేశదేశాల కార్యవర్గ, బాలవర్గ రాజులున్నారు.

కార్యక్రమ వర్గం శ్రీ కూచిభొట్ల ఆనంద్, అమెరికా, శ్రీ మదిని సోమినాయుడు, మలేషియా శ్రీమతి వింజమూరి రాగసుధ, లండన్ శ్రీ నరసింహ అప్పడు, మారిషస్ ఆచార్య కొలకలూరి ఇనాక్

ఆచార్య గంగిశెట్టి లక్ష్మీనారాయణ, డా॥ అవుల మంజులత, ఆచార్య అనుమాండ్ల భూమయ్య, ఆచార్య ఎస్. గంగప్ప, ఆచార్య వెలమల సిమ్మన్న, ఆచార్య వంగపల్లి విశ్వనాథం, ఆచార్య టి. గౌరీశంకర్, ఆచార్య మాడభూషి సంపత్కుమార్, శ్రీ విహారి, డా॥ గుమ్మా సాంబశివరావు, డా॥ గుడిసేప విష్ణు ప్రసాద్, డా॥ ద్వా.నా. శాస్త్రి, శ్రీ వేంపల్లి అబ్దుల్ ఖాదర్, శ్రీ జోళదరాశి (గుత్తి) చంద్రశేఖర్ రెడ్డి, శ్రీమతి భమిడిపాటి బాలాత్రిపుర సుందరి, డా॥ తుర్లపాటి రాజేశ్వరి, శ్రీ టి. శోభనాద్రి, డా॥ కె.బి. లక్ష్మి, శ్రీ గబ్బిట్ల దుర్గాప్రసాద్ లున్నారు.

అక్షర లక్ష్మ ప్రస్తావన

కృష్ణా జిల్లా రచయితల సంఘం ఆధ్వర్యంలో 2007 సెప్టెంబరులో జరిగిన 1వ ప్రపంచ తెలుగు రచయితల మహాసభలు తెలుగు భాషోద్యమ దీప్తిని, భాషా స్ఫూర్తిని కలిగిస్తూ, ఒక నూతన అధ్యాయాన్ని ఆవిష్కరించాయి. భారత స్వాతంత్ర్య వజ్రోత్సవాల నేపథ్యంలో జరిగిన ఈ సభలో సందర్భంగా విమర్శకుల మెప్పుపొందిన 'వజ్రభారతి' పరిశోధనా గ్రంథాన్ని వెలువరించారు.

2011 ఆగస్టులో 2వ ప్రపంచ తెలుగు రచయితల మహాసభలను కృష్ణాజిల్లా రచయితల సంఘం నిర్వహించింది. తెలుగు భాషను ప్రపంచ భాషగా రూపొందించే కార్యాచరణకు ఈ సభలు నాంది పలికాయి. యూనికోడ్ కన్వర్షియంలో సభ్యత్వం, నూతన ఫాంటుల విడుదల లాంటి ప్రభుత్వ పరంగా చేపట్టవలసిన కార్యక్రమాలను ఈ సభలలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించి తెలుగు భాషను ఆధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి అనుగుణంగా అభివృద్ధి పరిచేందుకు తన సంసిద్ధతను వ్యక్తపరచింది. విజయవాడలో తెలుగు తల్లి విగ్రహస్థాపన, తెలుగు పున్నమి పరిశోధనా గ్రంథ ప్రచురణలు ఈ సభల సందర్భంగా ఆవిష్కృతమై తెలుగుతల్లికి అక్షర నీరాజనం పట్టాయ్.

సాహితీ, సాంస్కృతిక, సామాజిక రంగాలలో యువతరం వైపు దృష్టి సారించ వలసిన అవసరం ఏర్పడింది. ప్రపంచీకరణ తరువాత ఎలక్ట్రానిక్ యుగంలో సమాజం పరిణమించిన ఈ మూడు దశాబ్దాల కాలంలో, విదేశీ సంస్కృతి ప్రభావం మార్కెట్ ఆర్థిక విధానాలు, స్వేచ్ఛా వాణిజ్యం, కంప్యూటర్ ఉద్యోగాలు ఇవన్నీ యువతరం జీవితాలను వేగవంతం చేశాయి. సామాజిక పరివర్తన సమాజ పరిమాణం. ప్రపంచం అంతా అరచేతిలో సాక్షాత్కరిస్తున్న యుగంలో జడతర్కం సాధించే ప్రయోజనం ఏంపీ ఉండదు. భాషా సంస్కృతులకు ప్రమాదం ఏర్పడిన ప్రతిసారి సమాజం వాటిని సంరక్షించుకోవటానికి సమాయత్తం అవుతూండాలి. సోమనాథాదులు తెచ్చిన జాను తెనుగు ఉద్యమం తన బాధ్యతను తాను నెరవేర్చింది. అన్నమయ్యాదులు తెచ్చిన భక్తి ఉద్యమం, వీరేశలింగం, గురజాడ, గిడుగు పెంపు చేసిన వ్యావహారిక భాషోద్యమం సమాజ చైతన్యానికి తోడ్పడింది. ఇంటి భాషగా, బడిభాషగా, ఏలుబడి భాషగా తెలుగు పూర్వవైభవాన్ని సాధించాలనే లక్ష్యంతో తెలుగు భాషోద్యమం, తెలుగు భాషను ప్రపంచ భాషగా చేయాలనే ప్రపంచ తెలుగు రచయితల మహాసభలకు మహోన్నత లక్ష్యం. తెలుగు భాషా సంస్కృతులకు రక్షణ కవచాలుగా నిలవాలంటే “సాహిత్యం, సమాజం- యువత” అనేది ప్రధానం. యువసాహితీ వికాసం లక్ష్యంగా యువతలోని సృజనాత్మకతను పదును పెట్టేందుకు ఈ మహాసభలు ఒక మహత్తర అవకాశాన్ని కల్గిస్తాయని ఆశ కనిపిస్తున్నది

పరుగుకు అలవాటు పడినవాళ్ళే! పల్లెటూరులను మరచిపోయాం! చేసి వ్యవసాయం మరిచాం! చేసు గట్టున మొలిచిన కంది మొక్కల గింజ రుచి మరిచాం!

నా గరికతగల మనిషిగా మారినందున అబద్ధానికి అలవాడ! నీతి నిబద్ధతలను మరచిపోయాం. అమ్మా నాన్నా పిలుపునూ, అత్తామామా పలుకరింపునూ, పెద్దనాన్న పెద్దమ్మా, అక్కా బావా, మేనమామా, మేనత్తా మేనల్లుడు, మేన కోడలు పిలుపులు పులుపుబట్టిపోయాయి. మమ్మీ డాడీ, అంటీ, అంకుల్, బ్రదర్స్, సిస్టర్స్, నీస్ నెఫ్యూ, కజిన్ లోనే పిలుపుల్లో పొదుపు పాటిస్తున్నాం. అమ్మపాలూ, అప్పపాలూ మరచిపోయాం. డబ్బాపాలు టెట్రాపాకెట్ పాలు అలవడిన వారు సహజత్వం కోల్పోవడం సహజం. డెయిరీ పాలు తాగుతూ దినచర్యలందు మార్పులకు ఎర అయ్యాం.

లెక్కలు, ఎక్కాలు, సూత్రాలు, అక్షరాలు అన్నీ పరుగు జీవితంలో పరుగో పరుగో అంటూ పరుగున వెళ్ళిపోతున్నాయి. జ్ఞాపకాలు రానంత దూరానికి వెళ్ళిపోతున్నాయి.

నిన్నటిని ఈరోజు, ఈరోజును రేపు, రేపును ఎల్లుండిలందు రేప్లు సంస్కృతి పెరుగుతుంది. నల్లని ఎర్రని తెల్లని గొంగళి పురుగు వింత రంగుల సీతాకోకచిలుకయి పూవులపై ఎగిరి ఎగిరి మకరందాన్ని పొట్టను పెట్టుకుంటుంది గాని తిరిగి పురుగు నేల ప్రాకడు యట్టి కదా! రాజకీయనాయకులు అలాగే రంగుల వర్ణములను మారుస్తూ పూవంటి మనసులను సందిగ్ధావస్థలో స్వయం నిర్ణయత్వం

లేకుండా వేస్తున్నారు.

విధి విస్మరకరమయైన విధ్వంసులు, బాంబుల పేలుళ్ళూ, టెర్రిస్టుల ఘాతుకాలు, టూరిస్టుల పాతుకాలు, రోజుకో కుంభకోణం, ఆరు అరెస్టులు, ఫారెస్టుల్లో ఉండలేని క్రూరవృత్తుగాలు, పాములు, పొడపాములు, కొండచిలవులు, అడవి దున్నలు, ఏనుగులు వనవాసాన్ని విడిచి జనవాసాలపై విరుచుకుపడుతుండడం, గుక్కెడు తాగునీటి చుక్కనివ్వని నదులు ఉరుకులు పరుగులతో వచ్చి జనవాసాలను ముంచి సాగరగర్భం చేరుకుంటున్నాయ్. ఎన్నడూలేని విధంగా హిమాలయములు గుండ్రాళ్ళలా కూలిపోతూ తమ కడుపున కదలాడిన గంగ, యమున, అలకానందలను దేశంపైకి నెట్టిపారేస్తున్నాయ్. అన్నదాత (భగవంతుడు) రైతును అన్నదాతనడం అసహజం. ఒకప్పుడు రైతు సహజమైన వనరులతో అయినది పండించేవాడు. పశువుల మలాన్నీ ఎరువులుగా ఉపయోగించేవాడు. విత్తనాలను తానే భద్రపరుచుకునేవాడు. ఏతం త్రొక్కి భూజలాలను బోదెలు కట్టి పొలాలకు నీరుపట్టేవాడు. నాగలికి ఎద్దులను కట్టి భూమి దున్నేవాడు. నారువేసేవాడు. చేలగట్టపై కంది, పెసర పప్పుధాన్యాలను పండించేవాడు. కూలీగా ధాన్యం పంచేవాడు. ఇప్పుడా రైతు ఏదీ? వాడే అన్నదాత.

తెలుగు చరిత్రతేనే ఉద్యోగం వస్తుందన్న భావన కలగాలి తెలుగు భాష గౌరవం పెంచాలి

తెలుగు భాష బోధనకు ఇల్లే ప్రథమబడి. ఇంటినుండే చిన్నారులకు తొలిగా తల్లిదండ్రులు తెలుగు నేర్పాల్సిన అవసరం ఉందని ప్రముఖ తెలుగు సినీ పాటల రచయిత భువనచంద్ర అన్నమాటలతో విశిఖవిస్తున్నాం. మనసులోని భావాలను ఆంధ్రప్రభ ప్రతినిధితో పంచుకున్న భువనచంద్ర స్పందించిన తీరు ఆయన మాటల్లోనే వినండి.

- * తెలుగు భాష కోసం ప్రభుత్వం ఎన్నడో చర్యలు చేపట్టి ఉండాలి. ఇప్పటికైనా చిత్రశుద్ధితో తాను తీసుకున్న నిర్ణయాలను అమలు చేయాలి. అప్పుడే తెలుగుకి పూర్వజైవం వస్తుంది.
- * చిన్నతనం నుంచే విద్యార్థులలో తెలుగు భాషపట్ల అవగాహన కల్పించాలి. బొమ్మలపుస్తకాల ద్వారా తెలుగుపట్ల ఇష్టాన్ని, ఆసక్తిని పెంచాలి. ప్రతి తల్లి తన బిడ్డకు ఎబిసిడిలకు బదులుగా అ ఆ ఇ ఈ లను నేర్పించాలి. అలాగే

వారి చేత జనవరి, ఫిబ్రవరిలకు బదులుగా చైత్రం, వైశాఖం.. అంటూ తెలుగు నెలల పేర్లు చెప్పించాలి. అలా ఇంటి నుంచే తెలుగు మాట్లాడటం, నేర్చుకోవడం అలవాటు చేస్తూ, నీతిశతకాలు చదవించాలి. తెలుగుకు తిరుగే ఉండదు.

- * తెలుగు భాష కోసం ప్రత్యేక మంత్రిత్వ శాఖ ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఇది ఆహ్వానించతగ్గ పరిణామం. తమిళనాడులో తమిళ భాషకోసం అక్కడి ప్రభుత్వం ఏటా రూ.132 కోట్లు కేటాయిస్తుంది. ఇక్కడ కూడా ప్రభుత్వం అదే స్థాయిలో నిధులను కేటాయించాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రభుత్వం ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలను తెలుగులోనే నిర్వహించాలి.
- * సినిమాలలో భాషాపరంగా వస్తున్న కొత్తపోకడలు, మార్పులు ఆహ్వానించదగినవి కావన్న మాట నిజం. బుల్లితెర భాష భయంకరం. ఇక్కడ కూడా భాష గురించి నిబంధనలు విధించి వాటిని అమలు చేయవచ్చు. అప్పుడే సినీ రంగంలోను తెలుగు భాషకు గౌరవం. ఆదరణ పెరుగుతుంది.
- * తెలుగు మహాసభలను వెంటవెంటనే కాకుండా సుదీర్ఘ కాలం తర్వాత జరుపు కుంటున్నాం ఇంత విరామం ఇవ్వకుండా పలుచోట్ల ఇక నుంచైనా ఒక నిర్దిష్టమైన కాల పరిమితిలో సభలను నిర్వహించాల్సిన అవసరం ఉంది. సభలో చక్కని సాహిత్యం పంచాలి. చరిత్ర చెప్పాలి.

రాబడిని పెంచే లక్ష్య స్వరూపమైన

ధర రూ. 400/- మాత్రమే **లక్ష్మీ గవ్వలు** Lakshmi Gavvalu

లక్ష్మీ గవ్వలు లక్ష్య స్వరూపం. ఇందులో లక్ష్యదేవి నివాసమై ఉంటుందని పురాణాలు ఉద్ఘాటిస్తున్నాయి. ఓ తెల్లని వస్త్రానికి పసుపు పూసి అందులో ఈ లక్ష్మీ గవ్వలను మూటగట్టి ఇంట్లో పెట్టుకుని పూజస్తే కుటుంబ సభ్యుల మధ్య అభివ్రాత బేదాలు తొలగి ఒకరికొకరు సహాయ సహకారాన్ని అందించుకుంటూ అనందంగా జీవితాన్ని గడుపుతారు. రాబడి పెరుగుతుంది. అనారోగ్యం తొలగుతుంది. వ్యాపార స్థలంలో పెట్టుకుంటే వ్యాపారం అభివృద్ధి చెందుతుంది. పనివాళ్ళు నుండి మీకు ఎటువంటి ఒత్తిళ్ళుండవు. మీరు కోరిన విధంగా మీపై గౌరవ మర్యాదలతో పనిచేస్తారు. ఉద్యోగస్తులు జేమిలో పెట్టుకుంటే తోటి ఉద్యోగస్తులనుండి సమస్యలు రావు. ఈ గవ్వలను తాకి ఏ పని మొదలెట్టినా అది విజయవంతమౌతుంది.

తెలుగులై రుచించుకో

పై పద్య పామర్ల కావ్యగద్యాలు మాకు పోతే చేసి మీ లక్ష్య తెలియజేస్తే పూజ చేసి, పోతల్ల భర్తలు మేమే ధారం విడిపోతే ద్వారా వంశగం. మీరు పోతల్ల పూజకు పైన తెలిపిన లక్ష్యం చేత తగ్గి పోతల్ల కీడుకోవచ్చు.

ESTD 1975

BAKTHITODAY PAVITHRA SAAMAGRI PARISODHANA NILAYAM
Balabharathi Nilayam, Post Box No. 2645, New No. 49
Rangarapuram Main Road, Kodambakkam, Chennai - 600024
www.bakthitoday.blogspot.com ; www.indiamart.com/bakthitoday-pavithra

09840259871, 04424837505

Enjoying the confidence for over 7 DECADES

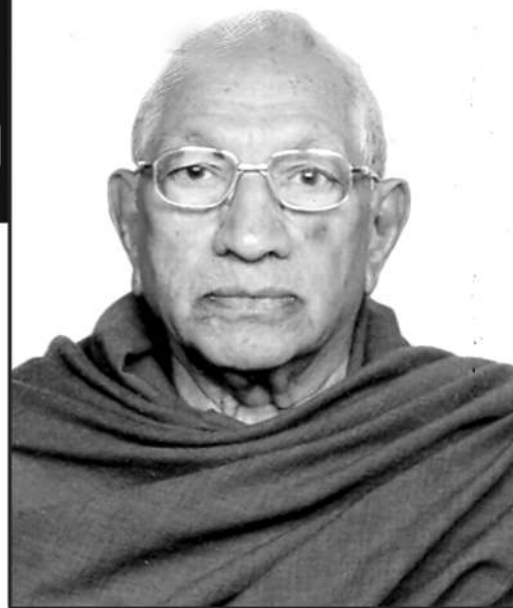
ASOKA®-T

ASOKA®-T SANDALWOOD TALCUM POWDERS
ASOKA®-T ROYAL FLOWER FAMILY TALC
ASOKA®-T AMLA BRILLIANTINE

MFD & MKTD BY: VIJAYA CHEMICALS & TOILET WORKS, TELANGANA,
NO. 95 OLD NO. 79, PANCHALAMMAN KOL STREET, ARUNBAKKAM, CHENNAI - 600 108. PHONE: 3473 7290. FAX: 3473 3190.

అశోకా® శాండ్ ల్ పౌడర్స్ - టాలిం పౌడర్స్ మరియు అశోకా® అమ్లా బ్రిలియంబైన్

సద్గుణ ప్రభవ కరుణ ప్రసర లక్షణ ప్రచులిత ప్రతిభా నరసింహులు చెట్టి

తెనుకటి కొక సమావేశంలో ప్రఖ్యాత చిత్రనిర్మాత- దర్శకుడైన పి. పుల్లయ్య (రెండు పర్యాయములు వేంకటేశ్వర మహాత్మ్యం చిత్రాన్ని నిర్మించిన ఘనుడు) గారిని సన్మానిస్తూ శ్రీ ఏ.ఎల్. శ్రీనివాసన్ చెట్టిగారు, పి. పుల్లయ్యకు 'పద్మశ్రీ' వస్త్రే బాగుండు నన్నారు. ఆ సభలో కూర్చున్న నేను 'ఆయనకు 'పద్మశ్రీ' ఉండగా వేతే 'పద్మశ్రీ' ఎందుకండీ అన్నాను. పుల్లయ్య నిర్మించే చిత్రాల సంస్థ పేరు 'పద్మశ్రీ'. నావంటి కొందరు పద్మశ్రీ పుల్లయ్యగారని పిలిచేవారు.

సద్గుణ ప్రభవ కరుణ ప్రసర లక్షణ ప్రచులిత వరుడగు ఆయన్ను స్థితప్రజ్ఞుడనీ, ప్రతిభా సంపన్నుడనీ ప్రస్తుతిస్తాం.

హస్తస్య భూషణం దానం
కంఠస్య భూషణం సత్యం
శ్రోతస్య భూషణం శాస్త్రం
మితస్య భూషణం స్నేహం!

- దానం చేతికి భూషణమట, సత్యం కంఠభూషణమట, శాస్త్రం (పరుషము కాని వాక్యములు) వినేవాళ్ళ కర్ణభూషణమట, మిత్రుల పట్ల విశ్వసనీయ సేవనం భూషణమట.

'ఉత్తిష్ట జాగ్రత్త ప్రాప్యవరాన్ నిబోధితః' అంది కఠోపనిషత్తు. శ్రేష్ఠుల సాంగత్యమో, శుశ్రూషో చేసి జ్ఞానమార్పించు. వినయ విమల విధేయతల్ని భూషణములుగా చేసుకో అన్నాడు గ్రంథకర్త.

ఐన్స్టీన్ వద్దకో పత్రికా రచయిత వెళ్ళి ప్రపంచంలో గల అశాంతి, దుఃఖాలను తరిమివేయగల మంచి మాట చెప్పండి అన్నార్త.

'ఆం ఉంది. ఆచరించగలవాళ్ళుంటే ఉత్తమ మానవతా నిర్మాణం జరుగుతుందన్నారు. నేను అలా అన్వేషిస్తూ సకల ప్రతిభాశాలిని దర్శించాను.

బెంగళూరులోని రిచ్ మండ్ సర్కిల్ లోకి వెళ్ళగానే కుబేర స్థానంలో ఆకాశ హర్ష స్థాయినుండే భవన శిఖరభాగంలో 'ప్రతిభా' అనే ఇంగ్లీషు అక్షతాలు PRATHIBHA నవ బ్రహ్మల్లా కనిపిస్తాయ్. వాటిని చూడగానే అక్కడో ప్రతిభా సంపన్నుడన్నాడని భవనం సంకేతమిస్తుంది. అలా ఆకాశం వైపు దృష్టి నిగిడి వెడ్చుండగా వెండి మబ్బులు కలిసి మెలసి, వెరశి గుంపులు సొంపులై వెడ్చున్నట్టు వందలాది హంసలు పూన్లిన తెల్లతెల్లని రథమీద సీతా మనోహరుడలా వెడ్చున్నట్టుగ ప్రతిభా అక్షతాలు పల్లించగా నా ప్రయాణం చంద్రవంకగా దక్షణ వైపుకు చుట్టు తిరిగింది. కనురెప్పల రెండింటినీ సువిశాలమైన రెక్కల్లా మార్చి, చుక్కల తెల్లదుప్పటిలా ఉన్న ఆ భవనంలోకి ప్రవేశించాను. అదే ప్రతిభా జూవెలర్స్. లోపలికి వెళ్ళిన వెంటనే ధవళ వస్త్రధారియైన అనుపమ మనస్సుడు, ఎన్నేళ్ళ క్రితమో కలుసుకున్న ఆ స్థిత ప్రజ్ఞుడు గుర్తు పట్టరేమో అనుకున్నాను. కానీ ఆయనే లేచి మీరు వస్తారని మీ ఉత్తరం ముందే వర్తమానమివ్వడంతో ఎప్పుడు వస్తారా - అని చూస్తున్నాను - ఆయన అన్న - ప్రియానుభూషణములు నా మనసులో సుమమాలలు ఊయలలూగుచు హాయిగా తీయగ, ఓ కలకన్నది. మిరుమిట్లు గొలుపుచు చిక్కని నీలిరంగు తెర చీలుస్తూ చక్కని ఓ చుక్క కనిపించిందా దేవికి దిశావలయాల నుంచీ దీప్తి పుంజాలతో వచ్చిన ఆ కాంత మాలికయని గౌతమబుద్ధుని తల్లి కనిపించి నట్లుగ సంతృప్తిపడినట్టు బహు వ్యావకుడు, బహుశార్థసాహిత్య సాంగత్యుడైన సకల నరసింహులు చెట్టిని కలుసుకోలేనోమో కలుసు కునినా మాట్లాడే అవకాశము వారి వ్యాపార ఒత్తిడి యందు కలుగదేమో అనుకుంటూ అర గంటలో వెడదామని తలచిన నేను

రెండు గంటల మెండు సమయాన్ని తీసుకోవడంతో, నా హృదయ కాసారం సంతోషంతో నిండి పోయింది.

కలలోనివి జీవ సంకల్పాలై చిగురిస్తే, ఇలలోనివి దైవ సంకల్పాలై వరలుతాయన్న అన్నమాచార్య మాట అక్షర సత్యమనిపించింది.

బెంగళూరులోని తెలుగు ఆర్యవైశ్యుల్లో బంగారం వంటి స్వచ్ఛమైన మనస్సుకలవాడు నర్సింహులు శ్రేష్ఠి. ఆయన మనసూ బంగారమే. ఆయన చేసే వ్యాపారమూ బంగారమే! 'ప్రతిభ'యని ఏ ముహూర్తాన పేరు పెట్టారోగాని, ఆయన వ్యాపారంలోగానీ, ఆధ్యాత్మిక చింతనలోగానీ, దాన ధర్మాల వంటి సుగుణాలలోగానీ ప్రతిభ కనిపిస్తూనే ఉంటుంది.

సత్యం మాట్లాడే వానివద్ద, ధర్మంగా నడిచేవాని వద్ద, నొప్పించక తానొవ్వని వాని వద్ద, ఇతరుల బాధల నెఱింగి, ద్రవించి, ద్రవ్య సహాయం చేస్తూ, ఆ చేతి సహాయాన్ని రెండవచేతికి తెలియచేయని వానివద్దనూ, వాక్కుద్ధి ఉంటుందని నన్నయ్యగారొక హితబోధ చేసారు. మంచి మాట గూర్చి చెబుతూ, సూన్యత వాక్యము మేలు చూడగనే అన్నారు. అలా ఆయన ఎంతమందికో ఉపకారం చేయడం, సత్య మనస్సుతో ఆశీర్వాదించడం ఎన్నో విషయాల్లో గ్రహించాను. ఆయన నిరంతరం చేసే ధర్మ కార్యాలనే గాకుండా, పెనుగొండ క్షేత్రములో నిర్మిస్తున్న శ్రీవాసవీ కన్యకా పరమేశ్వరాలయ ట్రస్టీ భూరి దానమొనర్చిన దానశీలి.

ఆయనకు గీతాబోధకుడు స్వామి చిన్మయానంద అంటే ఎంతో భక్తి, గౌరవం. బెంగళూరులోని చిన్మయా మిషన్ కు అధ్యక్షులు. నరసింహులు చెట్టి చిత్తాన్ని చిన్మయానంద ఎంతో మెచ్చుకునేవారు. గీతలో గీతాచార్యులు చెప్పిన స్థితప్రజ్ఞుని లక్షణాలెన్నో నరసింహులు చెట్టిగారి వద్ద ఉన్నాయ్. మంచి వారెక్కడ ఉన్నా వాళ్ళను చూడకుండా రాను. బెంగళూరు వెళ్ళి ఆయన్ను చూడాలన్నది 'కల'గా నిలిచిపోతుండేమో అనుకున్నా. 87వ సం॥ములో గూడా ఆయనెంత ఉత్సాహంగా ఉల్లాసంగా ఉన్నారంటే ఆయన మనస్సు స్వచ్ఛత మంచి కార్యక్రమాల నిబద్ధతే కారణం. ఆయన కుమారులిరువురు రామలక్ష్మణుల వంటివారు. ఆయన నిండు 120 యేండ్లు ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యములతో వర్ధిల్లాలని కోరుకుంటున్నాను. ●

Hotel Southern - New Delhi

Hotel Southern at New Delhi - Is the Largest South Indian Hotel, equipped with 110 rooms with modern amenities, conference hall, with a Vijayawada Restaurant located in the premises, serving the best South Indian Food and Delicacies.

The Hotel is centrally located 2.5 kms from New Delhi Railway Station and 15 kms from Domestic/International Airport.

Complimentary : Breakfast & Transport from Rly. Station / Airport to our Hotel, subject to prior information to our offices

• Bring Your Boarding Pass of Air India Airlines & Avail 10% discount on Room Tariff only

18/2, Arya Samaj Road, Karol Bagh, New Delhi.
Tel.: 4353 2824, 2875 4210.
Fax: 011-2875 7308
e-mail: info@hotelsouthern.com

Reservations: Call 011-4145 0200

Southern Grand - Vijayawada

Hotel Southern Grand at Vijayawada - It is a recently opened hotel with 3 star kind of modern amenities and equipped with a total of 37 rooms, conference hall and a Restaurant located in the premises, serving the best South Indian Food and Delicacies.

The Hotel is centrally located 0.5 km from Vijayawada Railway Station and 19 kms from Domestic Airport.

25-6-8, Pappiah Street, Opp. Registrar's Office Gandhi Nagar, Vijayawada, Andhra Pradesh
Tel.: 66 77 777, 66 55 777,
Fax: 0866-257 2227
e-mail: bzaa@hotelsouthern.com

శ్రీ భగవద్గీతా మకరందం!

శ్రీ విద్యాప్రకాశానందగిరి స్వాములవారు

83

పదమూడవ అధ్యాయము - క్షేత్రక్షేత్రజ్ఞ విభాగయోగము

19. ఇతి క్షేత్రం తథా జ్ఞానం జ్ఞేయం చోక్తం సమాసతః
మద్భక్త ఏతద్విజ్ఞాయ మద్భావవాయోపపద్యతే.

వ్యాఖ్య:- 'మద్భక్త ఏతద్విజ్ఞాయ' నా భక్తుడు దీనిని తెలిసి

కొని అని చెప్పుట వలన భక్తుడు కానివాడు ఆ జ్ఞానాదుల నెఱుంగజాలడనియు, పైన దెల్పిన జ్ఞానజ్ఞేయాదుల నెఱుంగుటకు పూర్వము ప్రతివారున్నా భక్తుడు కావలసియున్నదనియు స్పష్టమగుచున్నది. భక్తియను పుష్పము నుండి జ్ఞానమును ఫలమావిర్భవించును. కావున ప్రప్రథమమున సర్వేశ్వరునిపై, సద్గురువులపై అచంచల భక్తి కలిగియుండి జపతపపూజసంకీర్తనాదులచే వారిని ఆరాధించువారికి వారు కరుణించి జ్ఞాన, జ్ఞేయముల నెఱుంగగల 'బుద్ధియోగము' నొసంగగలరు. తద్వారా ఆ భక్తులు జ్ఞానములపై భవత్సాయుజ్యమునకు (మద్భావాయ) తగినవారగు చున్నారు. అట్లుకాక భగవద్భక్తిలేనిచో వారెంతటి గొప్పపండితులైనప్పటికిని, భౌతిక విజ్ఞాన కుశలత్వము గలిగియున్నప్పటికిని ఈశ్వరీయ విజ్ఞానము, జ్ఞేయతత్వాను భవము ఆవరికి కలుగజాలదని ఈ శ్లోకముద్వారా వెల్లడియగుచున్నది. మఱియు జనులు సామాన్యభక్తితో తృప్తిపడక, సాధనాతిశయముచే క్రమముగ జ్ఞాన, జ్ఞేయములను గూడ నెఱిగి మోక్షార్థులు కావలసియున్నారనియు విదితమగుచున్నది.

20. ప్రకృతిం పురుషం చైవ విద్యమాన్ ఉభావే

వికారాంశ్చ గుణాంశ్చైవ విద్ధి ప్రకృతి సంభవాన్.

వ్యాఖ్య:- మాయ, ఈ సంసారము, బంధము - ఎప్పుడు మొదలుపెట్టినది అని చాలా మంది ప్రశ్నించుచుందురు. రాత్రి నిద్రించినపిదప స్వప్నములో ఈ స్వప్నమెప్పుడు మొదలు పెట్టినది? అను ప్రశ్నకు ఫలానాసమయమని ఎవరు ఎట్లు జవాబు చెప్పలేరో, అట్లే ఈ జాగ్రత్తపంచమును గూర్చియు నెఱుంగవలెను. కనుకనే ఈ మాయను, ప్రకృతిని అనాది యని పేర్కొనిరి. అనాదియని పేర్కొనినారే కాని అనంతమని చెప్పలేదు. ఏలయనగా ఏ క్షణమున మనుజునకు జ్ఞానోదయమగునో ఆ క్షణముననే 'మాయ' 'ప్రకృతి' 'బంధము' అంతమైపోవును. కాబట్టి ప్రకృతి, బంధము అనాదియని యెవరును భయపడనవసరము లేదు. జ్ఞానప్రాప్తికి యత్నించిన చాలును. స్వప్నలోకములో స్వప్నము అనాదిగా కన్పించినను, మేలుకొనినచో అంతమైపోవునుగదా. ప్రకృతి అనాది, సాంతము అనియు; పురుషుడు అనాది, అనంతము అనియు నెఱుంగవలెను.

'వికారాంశ్చ గుణాంశ్చైవ విద్ధి ప్రకృతి సంభవాన్'- ప్రకృతి పురుషుల యిరువురిలో పురుషుడు (ఆత్మ) నిత్యశుద్ధుడు. వారిలో ఏవికారమున్నూ ఉండజాలదు. కామక్రోధ సుఖదుఃఖమోహాది వికారములన్నియు ప్రకృతి నుండియే జనించినవై యున్నవి. కావున జీవునకు ఈ కామకోద్రాది వికారములున్నంతవఱకు తానింకను ప్రకృతియందున్నవాడే యనియు, బంధయుతుడయనియు, పురుషుడగు నిర్వికార పరమాత్మను చేరలేదనియు నెఱుంగవలెను. జీవుడెప్పుడు ప్రయత్నపూర్వకముగ ఆ వికారములను పారద్రోలి చిత్తమును వాసనాశూన్యము గావించుకొనునో అప్పుడు మాత్రమే బంధవిముక్తిని బడసి, పురుషుడగు భగవంతునియందు వసంపగలడు. మఱియు ఏవైన దుఃఖములు, మనోవికారములు కలిగినపుడు 'ఇవి ప్రకృతికి జెందినవేకాని నాకుగాదు. ఇవి నా స్వరూపములు కావు. నేను వీనికి సాక్షిని, నిర్వికారుడను' అని దృఢముగ భావించుకొని దుఃఖరహితుడై మేరువుపగిది స్థిరచిత్తముగలిగి ఆయా వికారములను తొలగద్రోసికొనవలెను.

21. కార్యకారణకర్తృత్వే హేతుః ప్రకృతిరుచ్యతే

పురుషస్సుఖదుఃఖానాం భోక్తృత్వే హేతురుచ్యతే.

వ్యాఖ్య:- కార్యమనగా శరీరము కారణమనగా ఇంద్రియ మనోబుద్ధ్యహంకారములు, పంచభూతములు, శబ్దాది విషయములు- వీనియన్నింటిని గలుగజేయునది

(హేతువు) ప్రకృతి. ప్రకృతి జడమైనది. కావున సుఖదుఃఖముల ననుభవింపలేదు. పురుషుడు చిద్రూపుడు, అసంగుడు. కావున అతనికి సుఖదుఃఖభోక్తృత్వముండ జాలదు. అయినను ప్రకృతి యొక్క సంయోగముచే ఆ యా సుఖదుఃఖాదులను పురుషు డనుభవించునట్లు తోచుచున్నది. అంతియే కాని వాస్తవముగ నతనికి కర్తృత్వభోక్తృత్వాదులేవిషయమును లేవు.

22. పురుషః ప్రకృతిస్సో హి భుంక్తే ప్రకృతిజాన్ గుణాన్
కారణం గుణసంఘోఽస్య సదసద్వ్యోని జన్మను.

వ్యాఖ్య:- జీవుడు ఈ సంసార బంధమున తగుల్కొనుటకును, ఉత్తమాధమ జన్మలను బొందుటకును కారణమేమియో ఈ శ్లోకమున తెలుపబడినది. ప్రకృతి యొక్క (సత్త్వరజస్తమో) గుణములతోటి, ఆయా గుణములవలన బుట్టిన ప్రాపంచిక పదార్థములతోటి సంయోగమే జీవునకు బంధహేతువగుచున్నది. పురుషుడు వాస్తవముగా నిర్వికారుడై, జన్మపర్జితుడై, దృగ్రూపుడై యున్నను దృశ్యమగు దేహేంద్రియాదులందు, ప్రాపంచిక పదార్థములందు అహంకార, మమకారములు గలిగి అట్టి దృశ్యోపాధి తోను, దాని గుణములతోను సంయోగము గలిగియుండుట వలన వికారవంతుడై, జనన మరణములనొందుచు సంసారిత్వమును బడయుచున్నాడు. కాబట్టి విచార శీలుడు జన్మాది దుఃఖములకు కారణమీ గుణసంగమేయని యెఱిగి తన ఉపాధి తోను, ఆ ఉపాధిగుణములతోను, సంగము, ఆసక్తి, మమకారము, అహంకారము లేనివాడై, అసంగ నిర్గుణ చిద్రూపమే తానని భావించుచు, తద్రూపుడై వెలయు చున్నచో, ఇక జన్మాదిదుఃఖము లెచ్చట? దుఃఖభూయిష్టమగు ఈ జనన మరణ ప్రవాహము నుండి తప్పించుకొనుటకు ఉపాయ మిదియొకటియే అయి యున్నది. సంసక్తియే బంధము, అసంసక్తియే ముక్తి. ఒక పెద్ద 'ఫ్లైవీల్'లో అనేక చక్రములు, యంత్రములు పనిచేయుచున్నను, మూలస్థానమునగల పెద్ద చక్రము (Flywheel) నకు తగిలించియుండు బెల్టు తెగిపోయినచో వేలకొలది యంత్రము లన్నియు ఒక్క మృదీ ఆగిపోవును గదా! అట్లే ఈ జననమరణాదిరూప సంసార యంత్రాంగ మంతయు, జీవుడు గుణములతోటి, ఉపాధితోటి, ప్రకృతితోటి సంగమును త్యజించినచో, ఆ క్షణమే నిలిచిపోవ జీవునకు మోక్షము కరతలామలక మగును.

23. ఉపద్రష్టానుమనా చ భరా భోక్తా మహేశ్వరః

పరమాత్మేతి చాప్యుక్తో దేహేన్ స్థిన్ పురుషః పరః

వ్యాఖ్య :- 'ఉపద్రష్టా'- యజ్ఞమునందు 'ఉపద్రష్ట' అనువాడు సాక్షిమాత్రుడుగ నుండును. అట్లే ఆత్మ శరీరమందున్నను 'పరః'- శరీరముకంటె వేఱుగ, పరముగ నున్నవాడై దేహేంద్రియాదులకు సాక్షిగ వెలయుచున్నాడు. కావున జీవుడు తాను వాస్తవముగ అట్టి పరమాత్మ స్వరూపుడే యనియు దేహేంద్రియాదులు కాదనియు లెస్సగ భావన చేయవలెను.

'లీమేశ్వరః, పరమాత్మా, దేహేన్ స్థిన్'- అని చెప్పబడినందువలన జగన్నాథుడైన పరమేశ్వరుడు, పరమాత్మ ఈ దేహమందే వర్తించుచున్నాడని స్పష్టమగుచున్నది. ఈ ప్రకారముగ భగవానుడు జీవునకు అతి సమీపమున నుండుట వలన ప్రయత్నముచే సులభముగ పొందగలడు. వారికై దూర దూరములందు ప్రయాసపడి వెతుకనక్కట లేదు. మఱియు శిక్షించువాడు, శాసించువాడు, (ఈశ్వరుడు) చెంతనే యుండుట వలన పాపులిప్సిషయమును గమనించి పాపకృత్యము లెవ్వియు చేయకుండవలెను.

'పరః'- అని చెప్పుట వలన ఆత్మ దేహముతో, ఉపాధితో, సంబంధములేక దానికి పరముగా వేఱుగ, అతీతముగ నున్నదని తెలియుచున్నది. 'పరఃపురుషః'- అను పదములకు పరమపురుషుడు, పరమాత్మ అనియు అర్థము చెప్పవచ్చును.

(తరువాయి వచ్చే సంచికలో)

ఎక్కడెక్కడ నుంచో అష్టదిగ్గజ కవులు వచ్చి, ఒక దర్బారులోనే భువనవిజయంగా కవనం పండించారు. కళల్ని ప్రభవింపచేసారు. కూచిపూడికి నర్తనశాల వైభవాన్ని తెచ్చారు. నిజామునుంచీ రామదాసు, కృష్ణాతీరము నుంచీ క్షేత్రయ్య, రాయలసీమ నుంచి అన్నమయ్య, తంజావూరి నుంచి త్యాగరాజు సామవేద సుధారసమును పండించి భువనమంతా తెలుగు షోడష కళలతో ప్రాభవం తెచ్చారు. హంపి, తిరుమల, శ్రీకాళహస్తి, ఓరుగల్లులో శిల్పకళను అజరామరం చేసారు. కృష్ణా, గోదావరి, తుంగ, భద్ర, పెన్న, స్వర్ణముఖి, కిన్నెరసాని అదిగాగల నదీసారాన్నీ

తరతరాలుగా అంత (రంగా)లను అనుసంధింపచేస్తూ, అంతర్బద్ధయంలో అనేకానేక అవతారాంశ అలయాలను, స్వయంభువ దేవతలనూ, బౌద్ధారామాలను, ప్రబంధ ప్రబల కళా సాంస్కృతికత్వాన్ని పంచి పెంచి వెళ్ళారు. మీసాలను మొలిపించారు. మీసం పొరుష చిహ్నం. హైదరాబాద్ కోసం ఆంధ్రా, తెలంగాణా, రాయలసీమల వారు మీసాలు దువ్వుతారా? ఈ మీసాలు తెల్లబడతాయో! ఈ కేశాలు పలచబడతాయో. ప్రాకారాలు లేని కోటలో బీటలు వారతాయో. ఒకరినొకరు చంపుకుని హరిశ్చంద్రపూట్ చేస్తారా. ఆలోచించండి. ఆలోచనల్ని చించండి.

రెడ్డిరాజులుదయంచారు! రేవడి నేల కూడా పండుతుంది! -చెన్నైలో తెలుగు బాధనీమి పూర్వస్థాయికి తేవాలని కె. సుబ్బారెడ్డి, కె. నరసారెడ్డి, అనిల్ కుమార్ రెడ్లు అహారహా కృషి చేస్తున్నారు.-

రాజు తలచుకుంటే దెబ్బలకు కొదవా? రెడ్డి తలచుకుంటే కవులకు కొదవా?! అనే సామ్యం ఉన్నది. ఆంధ్రా (ఆస్సా) క్లబ్ బంగారంగాను, తెలుగురెడ్డి వంశస్థులెక్కువగా ఉండడం, ఒకరి తరువాత ఒకరు అధ్యక్షులుగా కె.సుబ్బారెడ్డి, కె. నరసారెడ్డి, మరల కె. సుబ్బారెడ్డి అధ్యక్షులు కావడంతో- ఒక్కొక్కరికి మాతృభాషపై మక్కువ కలిగింది. ఏ తెలుగు సంఘం సమావేశం కావాలన్నా, ఏ సాంస్కృతిక సమావేశం జరగాలన్నీ 'ఉనికి' ప్రమాదమయ్యేది. కొద్దో గొప్పో యివ్వనిదే సమావేశ స్థలం దొరికేది కాదు. అలాటిది 'ఆస్సా' వారు భరోసాయిస్తూ, మేమున్నాం రండి! మేముండగ భయమేలా- అంటూ ముందుకు వచ్చారు.

చెన్నైలో తెలుగులో చదువుకునే విద్యార్థులకు స్వర్ణయుగం ఆరంభమైంది. 'ఆస్సా' అధ్యక్షులుగా పల్లవ గ్రానైట్స్ అధినేతయైన సుబ్బారెడ్డి, కెన్నెస్ సంస్థ అధినేత కె. నరసారెడ్డిగారలు తెలుగు బోధనా పాఠశాలలకు దోహదమవుతామనీ, తెలుగు చదువుకొనే విద్యార్థులకు ఉపకార వేతనాలిస్తామనీ పుస్తకాలూ, నోటుపుస్తకాలిస్తామని ప్రకటిస్తూ ఆచరణలో పెట్టడం, అలాగే యువకుడు అట్టపెట్టెల పరిశ్రమ అధినేత శ్రీ అనిల్ కుమార్ రెడ్డి కూడా తన వితరణా హృదయాన్ని వెల్లడించడంతో రెడ్డి ప్రభువుల యుగం పునర్జువించినట్లు భావిస్తున్నాం. ఆర్థవైశ్యులు కళాసాహితీ, విద్యారంగాల పోషణను ఎప్పుడో ప్రారంభించారు. వారి విద్యా సంస్థలు కూడా

ఎక్కువగా ఉండనే ఉన్నాయి. వీరిరువురూ తలచుకుంటే వీరే తెలుగు అకాడమీ, ఆంధ్రాభవన్ నిర్మాణం చేయగలరు.

We Provide your comfortable Stay and Tasty Food Hospitality

Bhimas Deluxe Hotel

(PROPRIETORS BHIMAS HOTELS LIMITED)

34-38, G.Car Street (Near Railway Station),
TIRUPATI - 517 501 (A.P.)

Phone : 0877-2225521, 6669199, Fax : 2225471

Website : www.bhimasdeluxehotels.com

E-mail : bhimasdeluxe@rediffmail.com

శ్రీవేంకటేశ్వర స్వామి సేవాగ్రగణ్యుడుగా కాత్తికార్కనిర్వహణాధికారి ఎం.జి. గోపాల్!

నిష్ఠగా ఇష్టగా తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన ముల కార్యనిర్వహణాధికారిగా దేవదాయశాఖ ముఖ్యాధికారిగా తలపండిన మేధావుడు శ్రీ ఎం.జి. గోపాల్ ఐ.ఎ.ఎస్. బాధ్యతలు స్వీకరించారు. జే.ఇ.వో. శ్రీనివాసరాజుగారు కొత్త ఇవోగా ఎం.జి. గోపాల్ చే ప్రమాణ స్వీకారం చేయడంతో కల్యాణకట్టకు వెళ్లి శిరోజాలిచ్చి శిరసా, మనసా, వాచా వందనం అంటూ మహా లఘుదర్శనం చేసుకున్నారు. వెంట వెంటనే ఇ.వో.గా భక్తులతో ముచ్చటించారు. వయః పరిమితిదాటిన భక్తులకూ, సామాన్య భక్తుల దర్శనంలో సుఖకర మార్గా న్వేషణ చేస్తారనే ఆశిస్తూ, ఆయురారోగ్య సంపన్నునిగా వర్ధిల్లాలని ఆశీర్వదిద్దాం.

తిరిదే ఈవోగా నియమితులైన ఎంజీ గోపాల్ కు పుష్పగుచ్ఛం అందచేసి స్వాగతం పలుకుతున్న జేఈవో శ్రీనివాసరాజు

తిరుమలలో భక్తులతో ముచ్చటిస్తున్న తిరిదే ఈవోగా నియమితులైన ఎంజీ గోపాల్

అది అసహ్యమనిపించి అధ్యక్షుడిని అడిగితే నా మతం ఇస్లాం. నా సంస్కృతి రామాయణం అని సమాధానం ఇచ్చాడు. చైనా నుండి థాయ్‌లాండ్‌ను నిర్మితిగా జయించిన ఒక సేనానిని రామాయణం ఎంతో ప్రభావితం చేసింది. ఇప్పుడు థాయ్‌లాండ్‌లో కూడా ఒక అయోధ్య ఉంది.

రామాయణంలో ప్రధాన కథ సీత. సీతాచరితం అంటారు. సీత ఒక ఆదర్శ పాత్ర. సీత అంటే వాల్మీకికి ఎంతో అభిమానం. ఆమె యోనిజ కావడం కూడా ఆయనకు ఇష్టం లేదు. భర్తకు భార్య, ఛాయ వంటిదని సీత భావన. కాని, ఆమె ఎంత సాహసవంతురాలంటే, 'నీవు పురుషుడవనుకుని మా తండ్రిగారు నన్ను ఇచ్చి పెళ్ళి చేశారు' అంటుంది అడవిలో.

సీత బాహ్య సౌందర్యం, అంతః సౌందర్యాలను వాల్మీకి ఎలా చిత్రించాడంటే... ఇవాళ్టికి అలాంటి స్త్రీ తల్లయితే బావుండుననో, భార్య అయితే బావుండుననో అని అనుకునేవారున్నారు. సీతారాములది ఆదర్శదాంపత్యం. వాల్మీకి ఆశించింది ఇదే. ఇవాళ మనం ఆశిస్తున్నదీ ఇదే. రాబోయే తరాలు ఆశించేది కూడా ఈ అన్యోన్య దాంపత్యమే! తమ్మునిగా లక్ష్మణుడు చేసిన సేవ అసమానమైనది. నిద్రాహారాలు మాని అన్నావదినెల వెన్నంటి ఉన్నాడు. అయితే రామునంతనివానికి నీతులు చెప్పగల ధీశాలి. ఏ సమాజానికయినా కుటుంబమే మూలం. వాల్మీకి చూపిన రామాయణ కుటుంబంలో వాస్తవ పాత్రలు ఉన్నాయి. రామాయణంలో కనిపించే పాత్రలన్నీ వాస్తవమే. ఆ మహాశిల్పి చేతిలో మానవులు సజీవ ప్రతిమలై యుగయుగాలుగా జీవిస్తూ నిలిచి ఉంటారు.

వేలకొట్ల యుగాలు గడిచినప్పటికీనీ ఇంతటి ఆదర్శ కుటుంబ కట్టుబాట్లు, ఆదర్శపాలనాయితీ గ్రంథం రాలేదు, ఇకముందూ రాదు!! ఎవరూ వ్రాయలేదు

రామాయణం ఆదర్శనైపుణ్యమైన చిత్రకాండం!

రామాయణ కావ్య రచయిత వాల్మీకి. అక్షరానికే ఆయన ఆదికవి. కవికాదలచినవాడు కాదు. తమసానదీ తీరాన క్రొంచపక్షుల జంటలో మగపక్షిని బాణంతో నేల రాల్చిన కిరాతుని దుశ్చర్యకు కలిగిన శోకమే, శ్లోకమై రామాయణ కావ్యరచనకు నాంది పలికింది; ఆయనచే రామాయణం రాయించింది.

స్వచ్ఛమైన ప్రేమకే, ఆ పక్షిజంటలో ఒకటిపడిపోతే ఆడపిట్ట ఏడుస్తూ కూర్చుంది. ఇది దాంపత్య లక్షణం తప్ప మరొకటి కాదు. నరులలో ఆ ప్రేమ ఎందుకు కర్రవైదని ఆలోచించాడు. ఆవేదనపడ్డాడు, రాముడనుగ్రహించడంతో రామాయణ రచనకు ఉపక్రమించాడు.

రాముడిని దేవుడిగా...

నరుని కథగా స్వప్నం చేసాడు. సాధారణ మనిషి అనుభవించే దుఃఖం, సుఖం, రాముడూ అనుభవించాడు. రామాయణం చదివాక రాముడు ఒక మహాపురుషునిగా మనకు దర్శనమిస్తాడు. వాల్మీకి ఉద్దేశం ఏదైనా మన మనసుకు మాత్రం రాముడు దేవుడు అనిపిస్తాడు. ఆదర్శప్రాయులైనపుడు వారిని దైవంగా పూజించడం భారత ధర్మం. రాముడు మనకే కాదు ప్రపంచానికే ఆదర్శపురుషుడైన దేవుడు. హైదరాబాద్ నుంచి ఒక ప్రతినిధి వర్గం ఇండోనేషియా వెళ్ళింది. అధ్యక్షభవనం నిండా రామాయణ చిత్రాలే. అప్పుడు సుకర్ణో అధ్యక్షుడు. ఇక్కడ నుంచి వెళ్ళిన ముస్లింలకు ఎందుకో

రాముడిని కావ్యమంతా మానవునిగా చూపిన వాల్మీకి ఒక్కచోట మాత్రం మానవాతీతంగా చూపించాడు వారధి కట్టే సందర్భంలో. తపస్సు చేసినా ప్రత్యక్షంకాని సముద్రుడు రామాగ్రహంతో రాముడు బాణం ఎక్కుపెట్టేసరికి ఎదుటికి వస్తాడు. తన స్వభావం గుర్తుచేసి, తరణోపాయం చెప్తాడు. తరువాత రాముడు వారధి నిర్మాణం తలపెట్టాడు. కట్టినవాడు సుషేణుడు అనే వానర ఇంజనీర్. ఇది వాస్తవం.

భారతీయులు విమర్శన సహించగలరు. సేతువును ఆయన కట్టలేదంటారు. రాముడిని విమర్శించడం రాజకీయానికి ఉపయోగించుకోవడం ముందునుంచీ ఉంది. మహాత్ముడు రాముణ్ణి ఆదర్శంగా తీసుకున్నారు. ఎందరో రాముడిని ఆదర్శంగా తీసుకున్నారు. ఒకటి గుర్తుంచుకోవాలి. ఈ ఇతిహాసంలో ప్రస్తావించిన స్థలాలు భూమి మీద గుర్తించగలవిగా కనిపిస్తున్నాయి. కాని కావ్యంలో వాటి ప్రస్తావన అవసరం లేదు. భద్రాచలం, ఋష్యశృంగం ఇవాళ్టికి కాదని చెప్పలేం. అలాగే భారతంలోని కురుక్షేత్రం, మధుర, బృందావనం, ద్వారక వీటిని గురించి నిశ్చయంగా చెప్పగలం. నిశ్చితమైనవాటిని రాజకీయ పోరాటాలు చేయడం కేవలం రాక్షసమే అవుతుంది. ఇన్ని జరిగినా రామునిమీద ప్రజల్లో భక్తిప్రపత్తులు ఏమాత్రం తగ్గలేదు అంటే వాల్మీకి పటత్త కావ్యరచన! ఎన్నో దేశాల్లో, ఎన్నో భాషల్లో రామ కథ వెలువడింది. ఆయన బడుగు, పశుపక్ష్యాదులను సహితమూ ఆదరించాడు. ●

శ్రీరామ జయరామ జయజయ రామ విజయరామ అనవే మనసా!

సర్వోత్తమమైన ధర్మమనే అంపశయ్యమీదనున్న భీష్ముణ్ణి ధర్మరాజు ప్రశ్నించాడు.

ఏషహే సర్వధర్మాణా మే ధరోధిక మితః

యద్భక్తా పుండరీకాక్షం స్తవైరర్చేన్నర సదా!

పరమాత్ముడైన పుండరీకాక్షుణ్ణి సదా భక్తితో స్మరించడం సర్వోత్తమ ధర్మం అన్నాడాయన.

శ్రీ శంకర భగవత్పాదులు సహితమూ (ఆయనకు శివకేశవ అభేదం లేదు. దేహవయాలన్నీ భగవంతుణ్ణి స్మరించి అర్పించడానికే శక్తి యున్నప్పుడు ఆయన్ను అర్పించడం కన్నా అధ్యష్టమేమున్నది. అందుకే ఆయన-

నారాయణ కరుణామయ శరణం కరవాణి తావతే చరణా! ఇతి షట్పతీమదీయే వదన సరోజే సదావసతు!

ఓ నారాయణా! కరుణామయా! నీ పాదములే నాకు శరణు. నా నాలుక జిహ్వ, పెదవులు, కరములు-

విజయరాఘవాచార్యులుగారికి భగవంతుడంటే ఎంతటి భక్తియో, భగవత్పూజలైన గురువులంటే అంతటి ప్రేమ. సద్గురువు శ్రీ కందుకూరి శివానందమూర్తి మహాదేవుల ఆశీస్సులందుకుంటున్న విజయ రాఘవాచారి

సతతమూ ఈ ఆరు పదాలనే పునఃపునః స్మరణ చేస్తూ ఉండాలి.

వన్నే చరణోమో వసు చాహరామో

నదిస్తరామో! నభయ స్మరామః!

ఇతిరయన్తో విశినేకిరాతా

ముక్తింగతా! రామ పదాను షంగాత్

-వనవాసులు కొందరు 'రామ' అనే పదాన్ని నాలుగు పర్యాయములు తెలియకనే స్మరించడం గని ఆ రాముడు విజయోస్తు ఆచార్యులారా! అన్నాడేమో యనిస్తుంటుంది.

శ్రీమత్రేయోగాములైన శ్రీమాన్ విజయ రాఘవాచార్యులు గార్ని చూచినపుడు ఆయన మాట విన్నప్పుడూ భగవన్నామ స్మరణ విన్నపుడు ఆ శక్తి, భక్తి, రక్తి అనురక్తి అనుపమానం. విజయ రాఘవుడు అధికారులలో అధికోత్తముడు.